

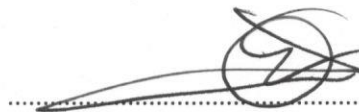
การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา

พัชรินทร์ ฉิมพาลี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤศจิกายน 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ พัชรินทร์ ฉิมพาลี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

.....กรรมการ
(ดร.ชัยพงษ์ รุ่งงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุกาญญา วีระวนิชตระกูล)

วันที่ ๒๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ รวมทั้งประธานกรรมการสอบงานนิพนธ์ และ ดร.ชัยพจน์ รัชงาม คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ชนวิน ทองแพง ดร.ภักดิ์ภูษิต สมพงษ์ธรรม อาจารย์ประจำ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายพนมไพโร คำขจร ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทญานະผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 2 พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ที่ให้ความกรุณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารเทศบาลตำบลเทพราช คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ ในการวิจัย ทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณความดีและประโยชน์อันเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่ คุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ แนะนำ และวางพื้นฐาน การศึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยนี้จนได้รับความสำเร็จสมดังเจตจำนงทุกประการ

พัชรินทร์ นิมพาลี

56921120: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการบริหาร/ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์

พัชรินทร์ ฉิมพาลี: การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์

สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา (THE PARTICIPATIVE MANAGEMENT IN TESSABAN TEPPARACHBURIROM SCHOOL UNDER TEPPARACH MUNICIPALITY CHACHOENGSAO PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ประยูร อิ่มสวาสดี, กศ.ด. 106 หน้า. ปี พ.ศ. 2561.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ที่อยู่ในโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ในปีการศึกษา 2561 โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) จำนวน 211 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .30 ถึง .86 มีค่าความเชื่อมั่น .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สำหรับตัวแปร สถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least significant difference)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

2.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

56921120: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
 KEYWORDS: PARTICIPATIVE MANAGEMENT/ TESSABAN TEPPARACHBURIROM SCHOOL
 PATCHARIN CHIMPALEE: THE PARTICIPATIVE MANAGEMENT IN TESSABAN
 TEPPARACHBURIROM SCHOOL UNDER TEPPARACH MUNICIPALITY CHACHOENGSAO
 PROVINCE. ADVISOR: PHAYOON IMSAWARD, Ph.D. 106 P. 2018.

The purposes of this research was to study and compare the participative management in Tessaban Tepparachburirom school under Tepparach Municipality Chachoengsao Province classified by status, education and work experience. The samples in this study were 211 of the administrators, teachers, the school board, and the parents in the Tessaban Tepparachburirom school under Tepparach Municipality Chachoengsao Province in the academic year 2018. They were identified by using stratified random sampling (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608). The data was collected by using a rating scale questionnaire. The mean of deviation was between .30 and .86 and the reliability was 97. The statistics used for data analysis were the Mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (*SD*) for variables of status, qualifications, and work experience. One-way analysis of variance (One-way ANOVA) was applied in case of significant differences, and the research was conducted in pairs with *LSD* (Least significant difference)

The results showed that:

1. The participative management in Tessaban Tepparachburirom school under Tepparach Municipality Chachoengsao Province in overall and individual aspect was at a high level. The average ranking from the least to the general administration was General administration, Academic Administration and Budget management.

2. Comparison of the participative management in Tessaban Tepparachburirom school under Tepparach Municipality Chachoengsao Province classified by status, education and work experience found that:

2.1 The participative management in Tessaban Tepparachburirom school under Tepparach Municipality Chachoengsao Province classified by status in total and individual aspect was significantly different at .05 level.

2.2 The participative management in Tessaban Tepparachburirom school under Tepparach Municipality Chachoengsao Province classified by educational background found that in overall and individual aspect was not different statistically significant.

2.3 The participative management in Tessaban Tepparachburirom school under Tepparach Municipality Chachoengsao Province classified by work experience in total and individual aspect was statistically significantly different at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สภาพทั่วไปของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	15
การบริหารงานวิชาการ	20
การบริหารงานงบประมาณ.....	30
การบริหารงานบุคคล.....	32
การบริหารงานทั่วไป	35
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุป	77
อภิปรายผล	79
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก	89
ภาคผนวก ข	93
ภาคผนวก ค	96
ภาคผนวก ง	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ข้อมูลนักเรียน..... 14
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 49
3	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน..... 54
4	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน 55
5	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายข้อ 56
6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ 57
7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ..... 59
8	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้อ..... 60
9	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน..... 63
10	ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน 64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ	65
12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามสถานภาพ	66
13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามสถานภาพ.....	67
14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามสถานภาพ	68
15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม จำแนกตามสถานภาพ	69
16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน	70
17 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ของผู้ตอบ แบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน	71
18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน....	72
19 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	74
21 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	74
22 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	75
23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	75
24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	76
25 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วม ในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	94
26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่น การมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	97

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 54 หมวด 5 รัฐต้องดำเนินการจัดการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่วัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย (สมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์, 2560, หน้า 14)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ พระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่ต้องการเน้นย้ำว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

หลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาการเปิด โอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาดังบทบัญญัติ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้กำหนดหลักการปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาเป็นการเปิด โอกาสให้บุคคล ชุมชน สถาบันสังคมต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ให้บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการหรืออาจมีส่วนร่วมในลักษณะการวางแผน การดำเนินการและการใช้ประโยชน์เป็นต้น การบริหาร โดยองค์กรคณะบุคคล ในรูปแบบการบริหารงานที่มีบุคคลหลาย ๆ คนเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

กำหนดนโยบายร่วมตัดสินใจ เพื่อฝายปฏิบัติในหน่วยงานหรือองค์กรมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเข้าไปในองค์คณะบุคคลในการบริหารโดยตรงหรือจากการคัดเลือกตัวแทนกลุ่มเข้าไปก็ตามล้วนแต่เป็นกลไกที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาและนโยบายของรัฐบาลที่เน้นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 1-2)

ตามเจตนารมณ์ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยมีบทบาท มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อหวังจะให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารและจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายและสภาพปัญหาความต้องการของแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กระจายอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาด้วยแล้ว คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีบทบาทต่อสถานศึกษาเพิ่มขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 16)

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการทุกคน ต้องตระหนักถึงความเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกันและจะต้องมีหน้าที่ มีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา (All for education) โดยการกำกับ สนับสนุน และส่งเสริมกิจการของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาได้ดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะแนวทาง และให้ความเห็นชอบในกิจการต่าง ๆ ของสถานศึกษา ทั้งนี้ สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 73-110) เนื่องด้วยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้แทนของประชาชนที่อยู่ในชุมชนในเขตบริการของโรงเรียน เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชนที่เข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาอันเนื่องมาจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ต้องการให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา อย่างแท้จริง ในลักษณะเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนของสถานศึกษา (ไพรัตน์ เฟ่งพินิจ, 2553, หน้า 1)

การมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล การเปิดโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับประโยชน์ในด้านการนำเอาความรู้ ความสามารถ (Talent) และทักษะ (Skill) ของคนในองค์กรหรือท้องถิ่น แล้วแต่กรณีใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม มีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่าย นอกจากนี้การเข้ามามีส่วนร่วมจะช่วยให้ผู้เข้าร่วม มีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า และศักดิ์ศรี อีกทั้งจะกระตุ้นให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ (อนันตพร กองแก้ว, 2557, หน้า 31)

โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ เป็นโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลเทพราช มีความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเป็นโรงเรียนเปิดใหม่ จากรายงานผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National test: NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 สรุปได้ว่า โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ มีระดับผลการทดสอบ ซึ่งคะแนนเฉลี่ยโดยรวมที่ 43.02 เมื่อเทียบกับระดับจังหวัด ระดับศึกษาธิการภาค ระดับสังกัด และระดับประเทศแล้ว พบว่า ผลการทดสอบของโรงเรียนต่ำกว่าระดับจังหวัด ระดับศึกษาธิการภาค ระดับสังกัด และระดับประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) และรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 พบว่า รายวิชาภาษาไทย มีระดับคะแนนเฉลี่ย 45.17 เมื่อเทียบกับระดับจังหวัด ระดับสังกัด ระดับภาค และระดับประเทศ พบว่า มีระดับคะแนนต่ำกว่าระดับจังหวัด ระดับสังกัด ระดับภาค แต่สูงกว่าระดับประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ มีระดับคะแนนเฉลี่ย 33.17 เมื่อเทียบกับระดับจังหวัด ระดับสังกัด ระดับภาค และระดับประเทศ พบว่า มีระดับคะแนนต่ำกว่าระดับจังหวัด ระดับสังกัด ระดับภาค และระดับประเทศ รายวิชาวิทยาศาสตร์ มีระดับคะแนนเฉลี่ย 35.82 เมื่อเทียบกับระดับจังหวัด ระดับสังกัด ระดับภาค และระดับประเทศ พบว่า มีระดับคะแนนต่ำกว่าระดับจังหวัด ระดับสังกัด ระดับภาค และระดับประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2560) ประกอบกับการบริหารจัดการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ยังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายการศึกษา

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ และต้องการให้การศึกษาทุกปัจจัยในการบริหารโรงเรียนเป็นที่น่าพึงพอใจต่อชุมชน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารให้กับ

ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง รวมถึงชุมชน ให้ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษายิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน สนองตอบความก้าวหน้าต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนมีศักยภาพสูงขึ้น และบรรลุจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันหรือไม่

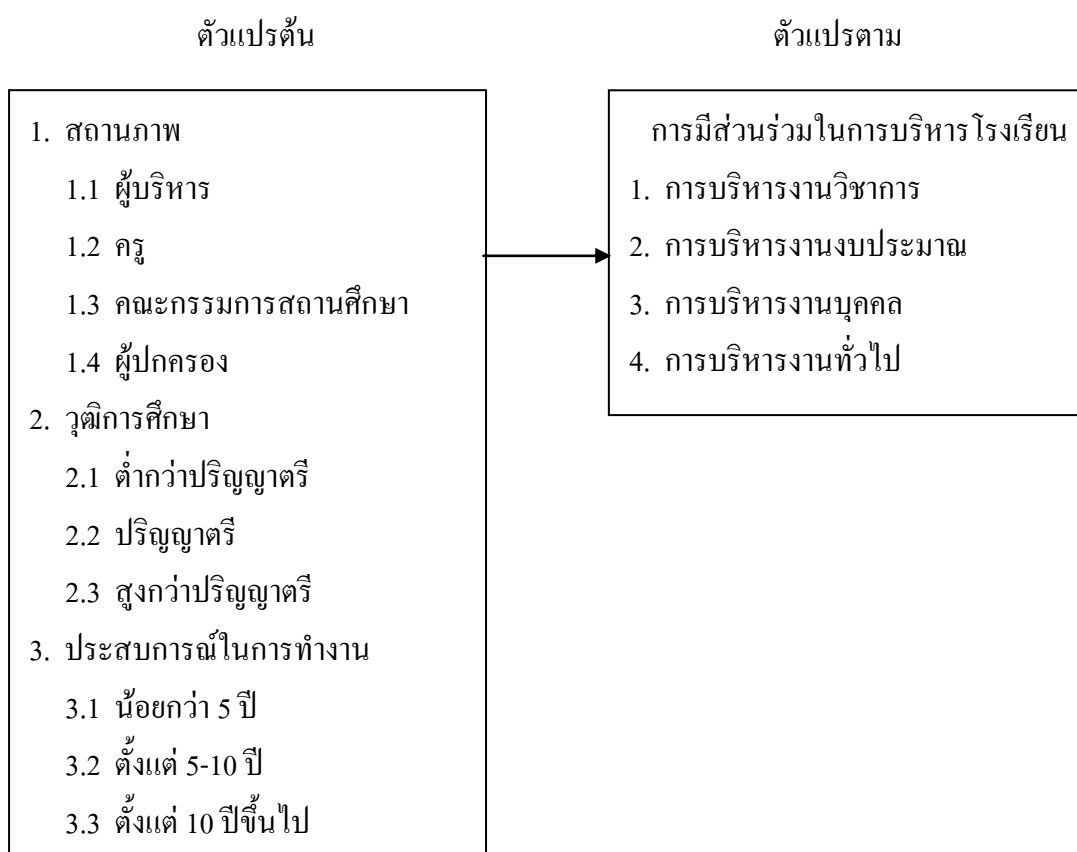
สมมติฐานของการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาและมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช ในปีการศึกษา 2561 โดยปัจจุบันได้อาศัยการบริหารงานตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งแบ่งงานบริหารโรงเรียน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหาร

งานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยศึกษาและเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ โดยยึดหลักทฤษฎีการมีส่วนร่วม ดังมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล

เทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงวิธีการตัดสินใจเพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. ใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการพัฒนาการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช

3. ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช ให้เหมาะสมเกิดประโยชน์และมีคุณภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช ผู้วิจัยกำหนดแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในภารกิจของงานโรงเรียน 4 งาน คือ

- 1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ด้านการบริหารงบประมาณการเงิน
- 1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
- 1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 390 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช ปีการศึกษา 2561 ได้จำนวน 211 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้น จำนวน 211 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสถานภาพ

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 สถานภาพ ได้แก่

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 ครู

3.1.1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.1.4 ผู้ปกครองนักเรียน

3.1.2 วุฒิการศึกษา

3.1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.2.2 ปริญญาตรี

3.1.2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.3.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.3.2 ตั้งแต่ 5-10 ปี

3.1.3.3 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย ภารกิจการบริหารงานโรงเรียน 4 งาน

3.2.1 การบริหารงานวิชาการ

3.2.2 การบริหารงานงบประมาณ

3.2.3 การบริหารงานบุคคล

3.2.4 การบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ หมายถึง การที่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียน โดยใช้ข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และนำเสนอทางเลือกในการตัดสินใจปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ต่อผู้บริหารในทางเลือกที่เห็นว่าดีที่สุดเพื่อนำไปปฏิบัติ

1.1 การบริหารวิชาการ หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ วัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ การศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ แก่โรงเรียน การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริม การสนับสนุนงานวิชาแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.2 การบริหารงบประมาณ หมายถึง การจัดทำและเสนอของบประมาณ จัดสรร งบประมาณ ตรวจสอบติดตามการประเมินผล รายงานผลการใช้และการดำเนินงาน ระดมทรัพยากร และลงทุน หรือการศึกษา บริหารการเงิน บัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

1.3 การบริหารงานบุคคล หมายถึง การวางแผนอัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัย และการรักษาวินัย การออกจากราชการ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

1.4 การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ประสานงานและ พัฒนาเครือข่ายการศึกษา จัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม จัดทำสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน ส่งเสริมและประสานงานจัดการศึกษา ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน การประชาสัมพันธ์ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทน องค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ พระภิกษุสงฆ์ และผู้บริหาร โรงเรียนในเขตปกครองของเทศบาลตำบลเทพราชที่ได้รับเสนอแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ทำหน้าที่ บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช ในปีการศึกษา 2561

4. ครู หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาล ตำบลเทพราช ในปีการศึกษา 2561

5. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้อุปการะนักเรียนที่รับผิดชอบในการเลี้ยงดู และส่งเสียค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนของเด็ก เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา ของโรงเรียนเทศบาล เทพรราชบุรีรัมย์

6. โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ หมายถึง สถานศึกษาภาครัฐในสังกัดเทศบาล ตำบลเทพราช ซึ่งตั้งอยู่ในเขตตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยทำการจัด การศึกษาในระดับอนุบาลปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6

7. สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช หมายถึง หน่วยงานการศึกษาซึ่งตั้งอยู่ในเขตตำบลเทพราชที่กำกับดูแลด้านการจัดการศึกษา

8. สถานภาพ หมายถึง สถานะของผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา กำหนดไว้ 4 ประเภท คือ

8.1 ผู้บริหาร

8.2 ครู

8.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

8.4 ผู้ปกครอง

9. วุฒิการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาของผู้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนเทศบาล
เทพราชบุรีรัมย์ กำหนดไว้ 3 ระดับ คือ

9.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

9.2 ปริญญาตรี

9.3 สูงกว่าปริญญาตรี

10. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้มีส่วนร่วม
ในการบริหารโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ ซึ่งจำแนกเป็น 3 ระดับ คือ

10.1 น้อยกว่า 5 ปี

10.2 ตั้งแต่ 5-10 ปี

10.3 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาล
เทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อดังนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.2 แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.3 ลักษณะและขั้นตอนการมีส่วนร่วม
3. การบริหารงานวิชาการ
4. การบริหารงานงบประมาณ
5. การบริหารงานบุคคล
6. การบริหารงานทั่วไป
7. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 8.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

สภาพทั่วไปของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช

โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ ตั้งอยู่เลขที่ 9/9 หมู่ที่ 2 ถนนเทพราชสาย 2
ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบลเทพราช
อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนมีเนื้อที่ 9 ไร่ 2 งาน (โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์, 2561, หน้า 1)

ประวัติความเป็นมาโรงเรียน

โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ รหัส 3024200401 ได้รับความเห็นชอบ ให้จัดตั้ง
และอนุมัติโครงการก่อสร้าง เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ในสมัยนายพลากร โชคพิชิตชัย
ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลเทพราช

ปีการศึกษา 2553 ได้ทำการเปิดเรียนเป็นภาคเรียนแรก ในวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 โดยมีนางวรรณ ศรีเจริญ ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลตำบลเทพราช ทำหน้าที่รักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา

ปีการศึกษา 2555 ได้ก่อสร้างอาคารเรียนแบบ คสล.ชั้นเดียว (อาคารประเมิน-บุษกรน้อยใจบุญ) ขนาดกว้าง 10.50 เมตร ยาว 39 เมตร จำนวน 4 ห้องเรียน 1 ห้องพักครู 2 ห้องน้ำ โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 4,309,000 บาท ทั้งนี้ นายวิรัตน์ สมจิตร ได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ ในวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ทำหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ ถึงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2558

ปีการศึกษา 2558 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และเทศบาลตำบลเทพราช ในการก่อสร้างอาคารเรียน คสล. 4 ชั้น 12 ห้องเรียน (ใต้ถุนโล่ง) ในสมัยนายมาโนช ชูทับทิม ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลเทพราช

ปีการศึกษา 2559 ได้ขยายชั้นเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 298 คน การก่อสร้างอาคารเรียน คสล.4 ชั้น 12 ห้องเรียน (ใต้ถุนโล่ง) แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2559 งบประมาณการก่อสร้างทั้งสิ้น 10,440,000 บาท(สิบสี่ล้านสี่แสนสี่หมื่นบาทถ้วน) และได้รับโอนย้าย นางพัชรินทร์ ฉิมพาลี ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน (โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์, 2561,หน้า 1)

วิสัยทัศน์

โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข มีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของเด็กไทยที่พึงประสงค์ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ในท้องถิ่น บนหลักการมีส่วนร่วมกับชุมชน

พันธกิจ (Mission)

พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ พร้อมคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนา ส่งเสริมการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์

เป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยการให้เด็กได้รับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย และเปิดโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

2. ส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

เป็นการพัฒนาทักษะด้านกีฬาประเภทต่าง ๆ ทั้งสากล และท้องถิ่น ให้รู้จักรักและสามัคคี ระหว่างหมู่คณะ โดยการรู้จักแพ้ รู้จักชนะ และรู้จักให้อภัย รู้จักหน้าที่ของแต่ละคน ในการได้เล่นกีฬาเป็นทีม และมีสุขภาพอนามัยที่ดี

3. การพัฒนา การส่งเสริมและบำรุงรักษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป็นการพัฒนาแนวความคิดอนุรักษ วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดีงาม ส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปะ โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น เรียนรู้เรื่องศาสนาในชุมชนที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกัน ในสังคม ความสงบสุขของชุมชน

4. การพัฒนา ประสิทธิภาพบุคลากร

เป็นการส่งเสริม และจัดหาการอบรม สัมมนา ให้เหมาะสมกับหลักสูตรและครูผู้สอน แต่ละคน โดยยึดหลักการพัฒนาตัวเองและพัฒนาองค์กรเป็นสำคัญ

5. การพัฒนา สิ่งก่อสร้าง ปรับปรุงภูมิทัศน์ และการบำรุงรักษา จัดหา วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

เป็นการพัฒนาการศึกษา สถานที่ประกอบการถือเป็นปัจจัยหลักในการเรียนการสอน รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่าง ต้องเหมาะสมและอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ไม่เป็นอันตรายเมื่อใช้งาน

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข
2. นักเรียนมีวิถีชีวิตที่ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
3. นักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่ดี
4. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และเรียนรู้ตลอดชีวิต
5. นักเรียนมีจิตสำนึกรักความเป็นไทยและอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. โรงเรียนมีสื่อ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
7. ครูมีคุณภาพและจรรยาบรรณ
8. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คำนึงตัวชีวิต ได้แก่

- 1.1 แสดงออกถึงความรักชาติโดยการร่วมร้องเพลงชาติได้อย่างภาคภูมิใจ
- 1.2 ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือได้
- 1.3 แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ซื่อสัตย์สุจริต คำนีตัวชีวิต ได้แก่

- 2.1 เมื่อพบหรือเก็บสิ่งของมีค่าได้แจ้งครูเพื่อประกาศหาเจ้าของ
- 2.2 ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
- 2.3 ไม่แก้มลักหรือทำร้ายผู้อื่น

ข้อ 3 มีวินัย คำนีตัวชีวิต ได้แก่

- 3.1 การแต่งกายสุภาพ ถูกต้องตามระเบียบของทางโรงเรียน
- 3.2 การมีกิริยา วาจา สุภาพเรียบร้อย
- 3.3 ระเบียบแถวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

ข้อ 4 ใฝ่เรียนรู้ คำนีตัวชีวิต ได้แก่

- 4.1 การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
- 4.2 การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- 4.3 การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ

ข้อ 5 อยู่อย่างพอเพียง คำนีตัวชีวิต ได้แก่

- 5.1 การมีนิสัยรักการออม
- 5.2 ความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่
- 5.3 การรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด

ข้อ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน คำนีตัวชีวิต ได้แก่

- 6.1 มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่
- 6.2 มีความวิริยะ อุตสาหะในการปฏิบัติจนสำเร็จ
- 6.3 มีความละเอียด รอบคอบ

ข้อ 7 รักความเป็นไทย คำนีตัวชีวิต ได้แก่

- 7.1 การมีมารยาทในการไหว้
- 7.2 การรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีที่คิงามของไทย
- 7.3 การใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

ข้อ 8 มีจิตสาธารณะ คำนีตัวชีวิต ได้แก่

- 8.1 มีน้ำใจ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น
- 8.2 รู้จักบำเพ็ญตนให้เกิดประโยชน์
- 8.3 เสียสละหรืออุทิศเวลาให้ส่วนรวม

ข้อมูลผู้บริหาร

ผู้อำนวยการสถานศึกษา นางพัชรินทร์ นิมพาดี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี
 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) วิชาเอกภาษาไทย และประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต)
 สาขาการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนนี้ตั้งแต่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน
ข้อมูลนักเรียนปีการศึกษา 2561 (ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2561)

ตารางที่ 1 ข้อมูลนักเรียน (โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์, 2561, หน้า 4)

ระดับชั้นที่เปิดสอน	ชาย	หญิง	รวม
ระดับปฐมวัย			
อนุบาลปีที่ 1/1	14	14	28
อนุบาลปีที่ 1/2	17	11	28
อนุบาลปีที่ 2/1	16	11	27
อนุบาลปีที่ 2/2	17	10	27
รวม	64	46	110
ระดับชั้นประถมศึกษา			
ประถมศึกษาปีที่ 1/1	16	10	26
ประถมศึกษาปีที่ 1/2	14	11	25
ประถมศึกษาปีที่ 2	22	19	41
ประถมศึกษาปีที่ 3/1	14	9	23
ประถมศึกษาปีที่ 3/2	13	9	22
ประถมศึกษาปีที่ 4	18	20	38
ประถมศึกษาปีที่ 5	21	21	42
ประถมศึกษาปีที่ 6	21	11	32
รวม	139	110	249
รวมทั้งสิ้น	203	156	359

จากสภาพทั่วไปสรุปได้ว่า โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์นั้นจัดอยู่ในโรงเรียน
 ที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มุ่งจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น
 ชุมชนเทพราช และจัดว่าเป็นโรงเรียนเปิดใหม่ในท้องถิ่นเทพราชที่สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

“การบริหารแบบมีส่วนร่วม” หมายถึง การที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กรได้ร่วมกันเพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมนั้น ๆ จะอยู่ในขั้นตอนใด ๆ ก็ตามโดยขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ข้อจำกัดขององค์กรในแต่ละกระบวนการของการดำเนินการบริหารเป็นเกณฑ์

อาณัติ สายโสภา (2554, หน้า 19) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการของการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ชุมชนจะสามารถแสดงออกซึ่งความเป็นเจ้าของ และเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในทุก ๆ ด้าน ซึ่งในกระบวนการนี้ความรับผิดชอบต่าง ๆ จะเกิดขึ้นกับผู้ที่ได้ร่วมคิดร่วมทำทุกคน ไม่ว่าผลลัพธ์ของการร่วมตัดสินใจนั้นจะเกิดผลในทางพัฒนา หรือความล้มเหลวก็ตาม

ทัศนีย์ ทองทวีวัฒน์ (2554, หน้า 46) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ผู้บริหาร บุคลากรในองค์กรและสมาชิกของชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันประเมินผลเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยสิ่งสำคัญของการมีส่วนร่วม คือ เปิดโอกาสให้ประชาชน ไม่ว่าจะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กร ไม่ว่าจะตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ

สุดหทัย คาราพงษ์ (2555, หน้า 16) ได้สรุปความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้น เพื่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา

วันดี สังกโสสม (2556, หน้า 38) ได้สรุปความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งทางด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบ การวางแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผลโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานในองค์กร

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมกันบริหารจัดการภารกิจงานทุกด้าน สมาชิกทุกคนมีส่วนช่วยในการบริหารองค์กร

ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งเกิดจากการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันรับผิดชอบ และร่วมกันประเมินผลความสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของงานที่กำหนดไว้ร่วมกัน

แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative management) มีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายในบริบทที่แตกต่างกันไว้หลายประการ ดังนี้

วันดี สังกโสภณ (2556, หน้า 41) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีแนวคิดพื้นฐาน มาจากความเชื่อเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความต้องการพื้นฐานความคิดเกี่ยวกับความเป็น องค์การของโรงเรียนรูปแบบของการตัดสินใจสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แบบภาวะผู้นำกลยุทธ์ ในการใช้อำนาจทักษะเฉพาะในการบริหารตามทฤษฎีการบริหารตลอดจนความมีอิสระในการใช้ และบริหารทรัพยากรด้วยตนเอง

วันชัย โกลละสุต (2549, หน้า 21) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กร ได้ร่วมกันเพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมนั้น ๆ จะอยู่ในขั้นตอนใด ๆ ก็ตาม โดยขึ้นอยู่กับ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ข้อจำกัดขององค์กรในแต่ละกระบวนการของการดำเนินการ บริหารเป็นเกณฑ์

ทำนอง ภูเกศพิมพ์ (2551, หน้า 17) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงาน ร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของ แต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และ ทัศนคติมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

โนชญ์ ชาญด้วยกิจ (2553, หน้า 52) การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการ ที่ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้กับประชาชนในชุมชน การมีส่วนร่วม (Participation) การมีส่วน เกี่ยวข้อง (Involvement) การมีความผูกพัน (Commitment) ทั้งส่วนบุคคล กลุ่มต่าง ๆ ชมรม สมาคม มูลนิธิและองค์กรต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือหลายเรื่อง ร่วมกัน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้พัฒนา ศักยภาพในการบริหารการจัดการกับปัญหาของตนเองได้อย่างเต็มที่และเป็นการสร้างความเข้มแข็ง ให้กับสังคมและชุมชน ให้มีความสามารถที่จะพึ่งตนเองได้การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของชุมชนทำให้เกิด ความผูกพันต่อภารกิจของคนที่มีส่วนร่วมต่อองค์กรในฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ที่จัดตั้งขึ้นมา เพื่อสนองความต้องการของสังคมและชุมชน

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, หน้า 32) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็ทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล

โดยสรุป การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนร่วมมือกันในการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกันเป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาคนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานเพื่อพัฒนาหรือใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญของแต่ละคนในการแก้ปัญหาของชุมชนและพัฒนางานในกลุ่มให้มีความโปร่งใสและให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้น

ลักษณะและขั้นตอนการมีส่วนร่วม

ลักษณะการมีส่วนร่วมนั้น จะพิจารณาได้หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าจะสนใจศึกษาในประเด็นบาง ประเด็นที่น่าสนใจในงานวิจัยครั้งนี้ คือ การเน้นลักษณะการมีส่วนร่วมในประเด็นที่เกิดจากกิจกรรม เช่น การเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในประโยชน์สาธารณะ การเข้าร่วมในการตัดสินใจ การวางแผน และร่วมตรวจสอบในลักษณะองค์กรชุมชน ฯลฯ และการเน้นการศึกษาในลักษณะของการบริหารที่เกิดจากการดำเนินงานในทางนโยบายและในทางปฏิบัติการ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมกับชุมชน ดังมีนักวิชาการได้ให้ความเห็นหลายประการ ดังนี้

ฮันติงตัน และเนลสัน (Huntington & Nelson, 1975) เห็นว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนจะพิจารณาจาก กิจกรรม และการบริหาร ซึ่งจะต้องมีการศึกษาควบคู่กันไป ในระดับกิจกรรมนั้น จะเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนในด้านการบริหารนั้น จะเป็นลักษณะของผู้มีอำนาจหน้าที่ที่จะเปิดทางให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือแสดงออกถึงเข้าร่วมในกิจกรรม โดยฮันติงตัน และเนลสันได้มีหลักในการพิจารณาถึงลักษณะการมีส่วนร่วมดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. กิจกรรม ลักษณะของการมีส่วนร่วมประเภทนี้ให้ดูจากกิจกรรมที่เข้าร่วม เช่น ด้านการเมือง อาจพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง การลงประชามติ การประท้วง กรณีที่รัฐมีโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน เป็นต้น ว่า สามารถกระทำได้เพียงใด

2. ระดับการบริหาร โครงสร้างขององค์กรหนึ่งจะต้องมีสายการบังคับบัญชา ดังนั้นการมีส่วนร่วมจะพิจารณาได้จาก

- 2.1 ในแนวราบ ทุกแผนกทุกฝ่ายจะมีความเสมอกันในตำแหน่ง ดังนั้น การมีส่วนร่วมในแนวราบจึงเป็นไปอย่างหลวม ๆ ไม่จริงจัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีสถานะหรือตำแหน่งเท่ากัน

2.2 ในแนวคิด เป็นการมีส่วนร่วมตามสายการบังคับบัญชา เช่น มีหัวหน้าลูกน้อง มีฝ่าย แผนกต่าง ๆ ลดหลั่นกันไป เป็นต้น การทำงานจึงมีการตรวจสอบตามลำดับชั้น การแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นจะได้รับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

2.3 การมีส่วนร่วมทั้งแนวราบและแนวตั้งนั้น ในบางครั้งจะต้องทำงานร่วมกัน ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในแผนกอื่น จึงต้องแสดงบทบาทตาสถานภาพของแนวราบ และแนวตั้ง

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรณทิพย์ เพชรมาก (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไว้ใน เอกสารประกอบการสอนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเมืองและชนบท โดยได้ข้อสรุปลักษณะการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public information) การมีส่วนร่วมแบบนี้ ประชาชนเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การแจ้งข่าวสารดังกล่าว จะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2. การปรึกษาหารือ (Public consultation) เป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการ โครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางการกระจายข่าวสารข้อมูลไปยังประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ และเพื่อให้มีการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบทางเลือกการตัดสินใจ

3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมและผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจการประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายวิธีการ เช่น การประชุมระดับชุมชน (Community meeting) การประชุมรับฟังความคิดเห็นเชิงวิชาการ (Technical meeting)

4. การประชาพิจารณ์ (Public hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบ และมีความชัดเจนมากขึ้น เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบังข้อมูล ผู้ที่มีส่วนได้และส่วนเสียของโครงการ การประชาคมและคณะกรรมการจัดประชุมจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และมีการแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบอย่างชัดเจน

5. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้น ๆ ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยการเลือกตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมการที่มีอำนาจการตัดสินใจ

6. การใช้กลไกทางกฎหมาย รูปแบบนี้ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยตรงในเชิงการป้องกันและแก้ไข แต่เป็นลักษณะของการเรียกร้องและการป้องกันสิทธิของตนเองอันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองควรจะได้รับ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้หลักเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายประการ และประชาชนสามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญทั้งในรูปแบบของปัจเจกหรือในรูปแบบกลุ่มองค์กร ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

โดยสรุปปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ 2) ปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ ชุมชนให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม เลือกลงให้เป็นตัวแทน ชุมชนมีความสามัคคี และมีกลุ่มต่าง ๆ ที่สนับสนุนผลักดันการมีส่วนร่วม 3) ปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ บรรยากาศองค์กร การติดต่อสื่อสาร กฎระเบียบ การเอาใจใส่กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา มีประชาธิปไตยประชาคม 4) ปัจจัยด้านทัศนคติ ได้แก่ เจตคติต่อการมีส่วนร่วม และแรงจูงใจในการทำงาน

การบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจ ในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้ โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ตลอดจน การวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์, 2560, หน้า 36)

งานวิชาการ เป็นหัวใจของการทำงานในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผลผลิต คือ นักเรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเป้าหมายของหลักสูตร องค์กรประกอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ งานด้านวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหาร ซึ่งทำหน้าที่บริหารและบริการหลักสูตร ครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเป็นผลผลิตของการจัดการด้านวิชาการ โปรแกรมการเรียน การสอนเป็นแกนหลักของการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี ทางการศึกษา เป็นส่วนสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านวิชาการ

ขอบข่ายของงานวิชาการ ประกอบด้วย

1. งานธุรการทางวิชาการ
2. งานวัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. งานส่งเสริมวิชาการ
4. งานกลุ่มประสบการณ์
5. งานวัดผลและประเมินผล
6. งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางดำเนินงานวิชาการ

1. งานธุรการดำเนินงาน

1.1 การจัดทำแผนงาน โครงการและปฏิทินปฏิบัติงาน

- 1.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ
- 1.1.2 สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็น
- 1.1.3 ทำแผนปฏิบัติงานประจำปี และแผนระยะยาว
- 1.1.4 ทำปฏิทินปฏิบัติงาน
- 1.1.5 เขียนโครงการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงาน
- 1.1.6 ดำเนินงานตามขั้นตอนในโครงการ
- 1.1.7 ประเมินผลการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน
- 1.1.8 ปรับปรุงและพัฒนางานหลักการประเมินผล
- 1.1.9 ประเมินและสรุปรายงานผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ
- 1.1.10 ประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 1.1.11 ปรับแผนงานเพื่อแก้ปัญหา/ หรือพัฒนาการปฏิบัติงาน
- 1.1.12 ประเมินผลและสรุปรายงานเมื่อสิ้นแผนงาน

1.2 ทะเบียน สถิติ

- 1.2.1 จัดทำทะเบียนวุฒิทางการศึกษา ความถนัด และความสามารถของครู
- 1.2.2 จัดทำทะเบียนการเข้ารับการอบรมและสัมมนาของครู รวบรวมรายงานผล

การเข้ารับการอบรม

- 1.2.3 จัดทำสถิติผลการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละกลุ่มประสบการณ์
- 1.2.4 จัดทำสถิติการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพของนักเรียนที่จบชั้นสูงสุด
- 1.2.5 จัดทำทะเบียนครูเข้าทำการสอนแทน

1.2.6 จัดทำทะเบียนวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน

1.2.7 จัดทำบัญชีชั้นเรียน

1.3 การจัดห้องเรียน

1.3.1 สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ได้แก่ ความสะดวก ความเป็นระเบียบ ความปลอดภัย แสงสว่างเพียงพอ ไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทได้ดีและปราศจากสิ่งรบกวน

1.3.2 วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่จำเป็น เหมาะสมกับสภาพและวัยของเด็ก เช่น ชั้นวางของ โต๊ะเก้าอี้ ตู้เก็บเครื่องใช้/ อุปกรณ์ กระจกระบาย สัญลักษณ์ ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แผนที่ประเทศไทย ตารางสอน ชื่อครูประจำชั้นและสถิติของนักเรียน ป้ายสมาชิกในห้องเรียน ข้อตกลงของห้อง

1.3.3 มุมเสริมประสบการณ์ เช่น มุมหนังสือ มุมสื่อ มุมแสดงผลงานของนักเรียน

1.3.4 ป้ายนิเทศเพื่อสรุปบทเรียนหรือสร้างความสนใจในการศึกษาค้นคว้า

1.4 การจัดห้องหรือสถานที่สนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องโสต/ สื่อวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวัดผล ห้องพยาบาล เรือนเพาะชำ โรงฝึกงาน ฯลฯ

1.4.1 จัดเป็นสัดส่วน สะดวกต่อการเรียนการสอน

1.4.2 สะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย

1.4.3 จัดวัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นหมวดหมู่และอยู่ในสภาพใช้งานได้

1.4.4 มีเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น คู่มือครู แผนการสอน หนังสือสำหรับค้นคว้า

1.4.5 มีตารางและแผนการใช้ รวมทั้งสถิติการใช้

1.4.6 มีป้ายนิเทศที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับแผนการสอน

1.4.7 มีกฎระเบียบการใช้ห้อง

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 หลักสูตรและเอกสารการเรียนการสอน

2.1.1 หลักสูตร

2.1.1.1 สร้างและ/ หรือปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น มีขั้นตอน ดังนี้

- วิเคราะห์ด้วยความต้องการของท้องถิ่น โดยจัดประชุมสัมมนาศึกษาเอกสาร หรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้

- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งชุมชนอาจมีส่วนร่วมด้วย

- การสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรทำได้หลายวิธี เช่น การปรับกิจกรรม การเรียนการสอน การปรับหรือเพิ่มเติม รายละเอียดเนื้อหา การพัฒนาวิธีสอน การพัฒนาสื่อการเรียน การสอน โดยจัดทำในรูปแบบของเอกสารแผนการสอน

2.1.1.2 ใช้หลักสูตรที่สร้างหรือปรับปรุงขึ้น

2.1.1.3 ประเมินผลและสรุปรายงานผลการใช้หลักสูตรที่สร้างและ/ปรับปรุงขึ้น

2.1.2 เอกสารการเรียนการสอน จัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน

ดังต่อไปนี้

2.1.2.1 หลักสูตร กำหนดการสอน คู่มือครู แนวการสอน หนังสือเรียน เสริมบทเรียน

2.1.2.2 บทเรียนสำเร็จรูป แบบฝึก ฯลฯ

2.2 การจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอน

2.2.1 สิ่งที่ต้องศึกษาก่อนจัดทำแผนการสอน

2.2.1.1 ศึกษาหลักสูตร เพื่อจุดประสงค์ของเนื้อหารายวิชาแต่ละรายวิชา ที่จะสอน พิจารณาคำอธิบายรายวิชา ซึ่งกล่าวถึงแนวจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเนื้อหาสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนในรายวิชานั้น ๆ

2.2.1.2 ศึกษาคู่มือหลักสูตรเอกสารคู่มือการสอนเพื่อให้เข้าใจจุดเน้นเข้าใจ บทบาทของผู้บริหารและครูผู้สอน เข้าใจกระบวนการพื้นฐาน เช่น กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการทำงาน เป็นต้น

2.2.1.3 ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรเนื้อหาวิชา จุดประสงค์ของหลักสูตร และจุดประสงค์ของรายวิชา เพื่อกำหนดหัวข้อเนื้อหาย่อย ๆ จุดประสงค์ปลายทาง และจุดประสงค์นำทาง

2.2.1.4 ศึกษาตัวอย่างแนวการสอนเพื่อดูสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอน แนวทางการประเมินผล เพื่อผู้สอนจะสามารถเลือกสรรกิจกรรมการเรียนการสอนมาใช้ในการสร้างความสนใจให้กับนักเรียนและให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรม ซึ่งจะส่งผลให้การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2.1.5 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนแผนการสอน เช่น เอกสาร ความรู้สำหรับครู หนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียนเพื่อให้ผู้สอนได้เตรียมมีขอบข่ายของ ความรู้ เตรียมจัดสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน

2.2.1.6 จัดทำแผนการสอนโดยครูจะต้องพิจารณาหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาประกอบ เช่น หนังสือค้นคว้า อ้างอิง สารระสำคัญสำหรับครู หนังสือเรียน สื่อการเรียนการสอน วัสดุสำหรับนักเรียนฝึกปฏิบัติข้อทดสอบสำหรับวัดผลและประเมินผลนักเรียน

2.2.2 องค์ประกอบของแผนการสอน แผนการสอนที่สมบูรณ์ จะต้องประกอบด้วย หัวข้อต่อไปนี้เป็น ชื่อเรื่อง จำนวนคาบ สารระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล

2.2.3 แผนการสอนที่ดีควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ประการ คือ

2.2.3.1 เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการไปตามความมุ่งหมาย

2.2.3.2 เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำงานสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง

2.2.3.3 เป็นแผนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง

2.2.3.4 เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น

2.3 การปฏิบัติการสอน

2.3.1 เตรียมการสอนตามแนวการสอนที่จัดทำไว้

2.3.2 ดำเนินการสอนตามแผนการสอน

2.3.3 ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นได้ตามสภาพเหตุการณ์
ในขณะสอน

2.3.4 กิจกรรมการเรียนการสอนให้ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางโดยมีครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน

2.3.5 ฝึกทักษะกระบวนการเน้นตามลักษณะของกลุ่มประสบการณ์

2.3.6 บันทึกผลการสอนหลังการสอนในช่องหมายเหตุของแผนการสอน

2.3.7 จัดการสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.4 การปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติการสอนและกลุ่มประสบการณ์

2.4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ครูหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ และครูผู้สอน

- 2.4.2 วิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางการพัฒนา
- 2.4.3 วางแผนและจัดทำโครงการ/กิจกรรม และปฏิทินปฏิบัติงาน เพื่อแก้ปัญหา และหรือพัฒนาการปฏิบัติการสอน
  - 2.4.4 ดำเนินงานตามแผนและโครงการ
  - 2.4.5 ประเมินผลระหว่างการทำงานเป็นระยะ ๆ
  - 2.4.6 ปรับปรุงและพัฒนางานหลังการประเมินผล
  - 2.4.7 ประเมินผลและสรุปรายงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ
  - 2.4.8 ประเมินผลและสรุปรายงานเมื่อสิ้นแผนงาน
- 2.5 การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน
  - 2.5.1 ศึกษาหลักสูตร/ แนวทางจัดประสบการณ์ คู่มือครู ระเบียบต่าง ๆ เพื่อพิจารณาถึงเอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ ที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบทุกกลุ่ม ประสบการณ์/ แผนการจัดประสบการณ์/ รายวิชา/ ทุกระดับชั้น
  - 2.5.2 วางแผนการจัดหา/ จัดทำสื่อขึ้นใช้ประกอบการจัดกิจกรรม การเรียน การสอน/การสร้างเสริมประสบการณ์
  - 2.5.3 รวบรวมรายการสื่อที่จะดำเนินการจัดหา/ จัดทำ โดยแยกเป็น
    - 2.5.3.1 สื่อที่ไม่สามารถผลิตได้ เช่น เอกสารประกอบหลักสูตร/ แนวการจัด ประสบการณ์ หนังสือส่งเสริมการอ่าน โสตทัศนศึกษา ฯลฯ ให้จัดซื้อจากเงินงบประมาณ หรือขอรับบริจาค
    - 2.5.3.2 สื่อที่ผลิตเองได้ เช่น บัตรคำ บัตรภาพ ชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูป หุ่นมือ บล็อก เกมส์หรือสื่ออื่น ๆ ตามสภาพท้องถิ่นให้วางแผนร่วมกันจัดทำขึ้นใช้ตามจุดประสงค์ และลักษณะวิชาครบทุกกลุ่มประสบการณ์
  - 2.5.4 ดำเนินการจัดหา/ ผลิตสื่อตามที่วางแผน รวบรวมไว้พร้อมจัดทำรายละเอียด การผลิต การใช้
  - 2.5.5 จัดทำทะเบียนสื่อ และการยืมสื่อ ไปใช้ให้เป็นปัจจุบัน
  - 2.5.6 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อต่างๆ ที่ผลิต
  - 2.5.7 ครุณาสื่อไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและ/ หรือการสร้างเสริม ประสบการณ์แก่นักเรียน
  - 2.5.8 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อ
  - 2.5.9 มีการประเมินผลการใช้สื่อ ประสิทธิภาพของสื่อและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 การวิจัยในชั้นเรียน กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน
 อย่างเป็นระบบมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.6.1 ขั้นปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหา

2.6.2 ขั้นแนวทางแก้ปัญหา

2.6.3 ขั้นพัฒนาสิ่งที่จะใช้แก้ปัญหา

2.6.4 ขั้นดำเนินการแก้ปัญหา

2.6.5 ขั้นประเมินผลการแก้ปัญหา

2.6.6 การเขียนรายงานการวิจัย

2.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้โครงงาน

3. งานส่งเสริมวิชาการ

3.1 การสอนซ่อมเสริม

3.1.1 ตรวจสอบความรู้ของนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่ครูจะนำไปจัด
 กิจกรรมซ่อมเสริม

3.1.2 ศึกษาปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาเพื่อจัดทำแผนการสอนซ่อมเสริม

3.1.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนตามแผนการสอนที่กำหนด และบันทึกผล
 การสอนซ่อมเสริม

3.1.4 กระตุ้นและเสริมแรงให้นักเรียนมีกำลังใจในการเรียนรู้และรับรู้
 ความก้าวหน้าตลอดจนความสำเร็จของนักเรียน

3.1.5 ทดสอบผลสัมฤทธิ์เป็นระยะอย่างเป็นระบบ จะได้รับข้อบกพร่องเพื่อครู
 จะได้ซ่อมเสริมนักเรียนให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.2 การส่งเสริมความถนัดและความสามารถทางวิชาการ

3.2.1 สํารวจนักเรียนมีความถนัด ความสามารถ ความสนใจในด้านใด
 และเก็บรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ

3.2.2 จัดแหล่งความรู้และบริการเอกสารสิ่งพิมพ์ เพื่อให้ นักเรียน ได้ศึกษา
 อย่างอิสระตามเนื้อหาและเรื่องที่สนใจ

3.2.3 จัดกิจกรรมความถนัดและความสามารถทางวิชาการ เช่น การประกวด
 ความสามารถของนักเรียน การสอบแข่งขันทางวิชาการ การจัดทัศนศึกษา การส่งเข้ารับการอบรม
 และเข้าค่าย

3.2.4 ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน โดยให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงาน
 รายงานจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ

3.2.5 ประเมินการก้าวหน้าของนักเรียนและส่งเสริมให้ได้ปฏิบัติตามกิจกรรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

3.2.6 ประสานกับผู้ปกครอง โดยรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับความสามารถพิเศษของนักเรียน เพื่อจะได้ร่วมมือกันพัฒนาสติปัญญาของนักเรียนให้สูงขึ้น

3.3 การจัดงานห้องสมุด

3.3.1 จัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจกรรมการใช้ห้องสมุด เช่น กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมอ่านหนังสือให้ฟัง กิจกรรมการโต้วาทีเกี่ยวกับหนังสือ

3.3.2 จัดนิทรรศการต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์แก่สมาชิกห้องสมุด

3.3.3 จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาแก่บุคคลภายนอกที่เข้าใช้ห้องสมุด

3.3.4 ปฏิบัติงานด้านเทคนิคเกี่ยวกับหนังสือ และสิ่งพิมพ์อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ สะดวกในการใช้

3.3.5 จัดให้มีเอกสารสิ่งพิมพ์หนังสือต่าง ๆ อย่างเพียงพอและทันสมัยทางด้านวิชาการ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้

3.3.6 จัดทำสถิติ ประเมินผลในการใช้บริหารห้องสมุด

3.4 การนิเทศภายใน

3.4.1 วางแผน/ โครงการนิเทศภายใน ได้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และคณะกรรมการ และมีการให้ความรู้ประชุมวางแผน การดำเนินงาน

3.4.1.1 พิจารณาแต่งตั้งบุคลากร รับผิดชอบงานนิเทศของโรงเรียนในรูปของคณะกรรมการ และมีการให้ความรู้ประชุมวางแผน การดำเนินงาน

3.4.1.2 ประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานนิเทศของโรงเรียน

3.4.1.3 รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ รวมทั้งแฟ้มนวัตกรรมที่ต้องใช้ในการวางแผนนิเทศไว้อย่างเป็นระบบ เช่น ข้อมูลที่แสดงคุณภาพของนักเรียน ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของบุคลากร ฯลฯ

3.4.1.4 จัดทำรายละเอียดของกิจกรรมการนิเทศและเครื่องมือการนิเทศ แต่ละกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์เป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินการ ทรัพยากรที่จะใช้ และการประเมินผลขั้นตอนการดำเนินการ ทรัพยากรที่จะใช้และการประเมินผลเพื่อให้ผู้นิเทศไปใช้ได้สะดวก

3.4.1.5 จัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียน ตลอดทั้งเครื่องมือ

การนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและสามารถปฏิบัติได้ โดยคณะครูในโรงเรียน ได้ชัดเจน ทั้งนี้ควรให้แผนการนิเทศภายในสอดคล้องสัมพันธ์กับการนิเทศจากภายนอกด้วย

3.4.2 ดำเนินการนิเทศภายในตามแผน/โครงการ โดยใช้กิจกรรมที่เหมาะสม กับงานและผู้รับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง

3.4.2.1 คณะกรรมการผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนและปฏิทินที่จัดทำขึ้น

3.4.2.2 ประชุมชี้แจงบุคลากรในโรงเรียนให้เข้าใจแผนดำเนินการและบทบาท ของผู้เกี่ยวข้อง

3.4.2.3 ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนการดำเนินการตามแผน เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ขวัญและกำลังใจในการทำงาน ฯลฯ

3.4.2.4 ส่งเสริมให้ผู้นิเทศใช้กิจกรรมและเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสม กับงาน จุดประสงค์ในการนิเทศ และขนาดของกลุ่ม เช่น การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ

3.4.2.5 กระตุ้น ส่งเสริมให้มีการนิเทศภายใน ตามเป้าหมายที่กำหนดตามแผน อย่างสม่ำเสมอ และนิเทศบุคลากรอย่างทั่วถึงทุกคน

3.4.2.6 ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนนิเทศกันเอง เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากร โดยให้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการนิเทศอย่างชัดเจน

3.4.2.7 ในการนิเทศแต่ละครั้งควรบันทึกการปฏิบัติงานไว้เป็นหลักฐาน ผลการนิเทศควรแจ้งผู้รับการนิเทศเฉพาะรายเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไข

3.4.2.8 ให้มีการสังเกตและเก็บข้อมูลพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน หลังจากเริ่มดำเนินการตามแผนการนิเทศ

3.4.3 ประเมินผลการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมินไปใช้ พัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียน

3.4.3.1 กำหนดกิจกรรมประเมินผลการนิเทศไว้ในแผนนิเทศของโรงเรียน ให้ครอบคลุมสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องประเมิน วิธีการประเมิน เครื่องมือประเมิน ระยะเวลา ประเมินและผู้ประเมิน

3.4.3.2 สร้าง/ใช้เครื่องมือประเมินที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การประเมิน ผู้รับการประเมิน และลักษณะของเครื่องมือประเมิน

3.4.3.3 ดำเนินการประเมินพฤติกรรมการสอนด้วยตนเองระหว่าง เพื่อนร่วมงานและผู้บริหารโรงเรียน

3.4.3.4 เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินและสรุปผล

3.4.3.5 นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางานต่าง ๆ เช่น จัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครูต้องการพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน

3.4.3.6 ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น ศูนย์วิชาการเขต ศูนย์วิชาการกลุ่ม เขต และสำนักงานการศึกษา

4. งานกลุ่มประสบการณ์

4.1 จัดตั้งคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์และครูผู้สอนกลุ่มประสบการณ์

4.2 ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มประสบการณ์ ตามระบบของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยเน้นการประเมินผลงานด้วยตนเอง

4.3 กำหนดโครงการตามกลุ่มประสบการณ์ สรรหาบุคคล ผู้รับผิดชอบโครงการเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ จัดหางบประมาณดำเนินการ ประสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการประชุมคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ

4.4 ติดตามการดำเนินงานของกลุ่มประสบการณ์ ประเมินผลการปฏิบัติ และสรุปงานเป็นระยะ ๆ ต่อเนื่อง

5. งานวัดและประเมินผลการเรียน

5.1 งานวัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล

5.1.1 จัดเตรียมเอกสารการประเมินผลการเรียน เช่น สมุดประจำตัวนักเรียน (ปพ.6) สมุดประจำชั้น (ป.03) แบบกรอกคะแนนแบบบันทึกพัฒนาการของนักเรียน ตลอดจนทั้งเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5.1.2 ผู้เกี่ยวข้อง ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระเบียบและวิธีการวัดผลและประเมินผล

5.1.3 แจกให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมิน

5.1.4 จัดทำแผนพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการประเมินให้ครบถ้วน

5.1.5 วัดผลและประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของนักเรียนก่อนเรียนทุกบทเรียน

- 5.1.6 วัดผลและประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน และผลการสอนของครู
- 5.1.7 วัดผลและประเมินผลหลังเรียน เพื่อประเมินพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียน ประเมินการผ่านจุดประสงค์และประเมินผลการสอนของครูผู้สอน
- 5.1.8 ประเมินผลปลายภาคเรียนและ/หรือปลายปี เพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในภาคเรียนนั้น และ/หรือเพื่อตัดสินผลการเรียนของนักเรียน
- 5.1.9 นำผลการประเมินไปวิเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหรือส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การจัดสอนซ่อมเสริม การแนะแนว ฯลฯ
- 5.1.10 จัดประชุม สัมมนา วิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการเรียนการสอนและจัดเป็นรายงานเพื่อเป็นข้อมูลในปีต่อไป
- 5.2 การทำคลังข้อสอบ
- 5.2.1 วิเคราะห์ข้อสอบปลายภาคและ/หรือปลายปี/ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของข้อสอบทุกข้อ
- 5.2.2 คัดเลือกและรวบรวมข้อทดสอบที่มีคุณภาพดีไว้
- 5.2.3 ให้บริการข้อสอบ
- 6. งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**
- 6.1 วางแผน/ โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก
- 6.2 พิจารณาแต่งตั้งบุคลากร รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในรูปของคณะกรรมการ และมีการให้ความรู้ประชุมวางแผน การดำเนินงาน
- 6.3 ประชุมชี้แจงให้ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 6.4 รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ รวมทั้งเพิ่มรายมาตรฐานที่ต้องใช้ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ
- 6.5 จัดทำแผนและปฏิทินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 6.6 ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแผน/ โครงการ
- 6.7 นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนางานต่าง ๆ
- สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ มีหน้าที่บริหารงานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ และการสนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว โดยเน้นการมีส่วนร่วม

การบริหารงานงบประมาณ

งานธุรการ การเงินและพัสดุ เป็นการควบคุมการดำเนินงานทั่วไป ของโรงเรียนด้านงานหลักฐานเอกสาร รวมทั้งการเงิน การพัสดุ ให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้บริการแก่งานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

ขอบข่ายของงาน

1. งานธุรการทั่วไป
2. งานสารบรรณ
3. งานการเงินและการบัญชี
4. งานพัสดุและครุภัณฑ์

แนวทางการดำเนินงาน

1. งานธุรการทั่วไป

- 1.1 จัดให้มีแผนงาน โครงการ และปฏิทินปฏิบัติงาน
- 1.2 จัดให้มีทะเบียน รับ-ส่ง หนังสือ
- 1.3 จัดทำทะเบียนประวัติพร้อมทั้งทะเบียนสถิติข้อมูลบุคลากรทุกคนในโรงเรียน
- 1.4 ดำเนินการในเรื่องทะเบียนนักเรียน บัญชีเรียกชื่อ สมุดหมายเหตุรายวัน

สมุดเยี่ยม สมุดลงเวลา ทำทะเบียนประกาศนียบัตร ทะเบียนคุม แบบบันทึกและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายธุรการ โดยมีการติดตามตรวจสอบให้เป็นปัจจุบัน

- 1.5 จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก ที่เอื้อต่องานสารบรรณ เช่น ตู้เก็บเอกสาร แฟ้ม พิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนาคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

2. งานสารบรรณ

- 2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงาน
- 2.2 จัดทำแผนงานและปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี และระยะยาว
- 2.3 จัดเก็บเอกสารให้เป็นระบบ โดยจัดให้มีแฟ้มงานกำหนดรหัสของหนังสือ

ให้เป็นหมวดหมู่ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

- 2.4 มีการลงทะเบียนรับ-ส่งหนังสือเป็นปัจจุบัน
- 2.5 ดำเนินงานสารบรรณของโรงเรียนตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ

2.6 ติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.7 สรุปและรายงานผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นแผน

3. งานการเงินและบัญชี

3.1 จัดตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน จัดทำบัญชี ตรวจสอบและกรรมการรับ-ส่งเงิน

3.2 จัดหาเอกสาร หนังสือเกี่ยวกับการเงินและบัญชีไว้ให้บุคลากรใช้อย่างอิงและเป็นคู่มือปฏิบัติงาน

3.3 จัดให้มีการปฏิบัติงานตามระเบียบและข้อบังคับ ว่าด้วยการเงินและการพัสดุของท้องถิ่น

3.4 วางแผนการใช้เงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงาน โครงการและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด

3.5 ใช้จ่ายเงินตามแผนของโรงเรียน

3.6 จัดเก็บเอกสารการเงินและบัญชีอย่างเป็นระบบ

3.7 ตรวจสอบการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีทุกครั้งที่มีการรับ-จ่ายลงบัญชีการเงินของโรงเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบและเป็นปัจจุบัน

3.8 จัดเก็บเอกสารการเงินและบัญชีอย่างเป็นระบบ

3.9 แจ้งการใช้จ่ายเงินให้บุคลากรทราบ เมื่อสิ้นสุดกิจกรรม/โครงการ และเมื่อสิ้นงบประมาณ

4. งานพัสดุและครุภัณฑ์

4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานพัสดุของโรงเรียน

4.2 สำรวจความต้องการ/ ความขาดแคลน และดำเนินการจัดหา จัดสรร พักตร์ครุภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการและให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ

4.3 จำหน่ายพัสดุ ครุภัณฑ์ ให้ถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ

4.4 มีการลงทะเบียนบัญชีพัสดุ และทะเบียนครุภัณฑ์ถูกต้อง บันทึกทรัพย์สินครุภัณฑ์อย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

4.5 มีการควบคุมตรวจสอบ การจัดซื้อ-จัดจ้าง และจัดสรรพัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

4.6 มีการตรวจสอบ และรายงานพัสดุ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของทางราชการ

จากข้อข้างงานด้านการบริหารงานงบประมาณ สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณนั้นควรมุ่งเน้นความเป็นอิสระของการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา โดยยึดระเบียบของทางราชการ

การบริหารงานบุคคล

บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น การบริหารงานบุคลากรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อข่ายของงาน

1. การจัดทำแผนงาน โครงการ เกี่ยวกับบุคลากร
2. การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน
3. สร้างและบำรุงขวัญบุคลากร

แนวทางการดำเนินงาน

1. การจัดทำแผนงาน โครงการ เกี่ยวกับบุคลากร

- 1.1 สำรวจสภาพปัญหา และความต้องการด้านบุคลากรของโรงเรียน
- 1.2 สำรวจปัญหาและความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน
- 1.3 ดำเนินตามแผนงานและโครงการ
- 1.4 การติดตามและประเมินผล

2. การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

2.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรศึกษา ประสบการณ์ ความสนใจ และความถนัดของบุคลากรจากทะเบียนประวัติ การสอบถามหรือการสำรวจ

2.2 ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากร เพื่อจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานให้ตรงตามภารกิจ

2.3 มอบหมายให้บุคลากรแต่ละคนปฏิบัติงานตรงตามคุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์หรือตรงกับความสนใจหรือตรงกับความถนัดให้มากที่สุดตามสภาพของโรงเรียน

2.4 ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และนำผลการปฏิบัติงานมาใช้พิจารณาเพื่อปรับปรุงการมอบหมายงานต่อไป

2.5 กรณีโรงเรียนมีจำนวนบุคลากรไม่ครบเกณฑ์ที่ ก.ท. กำหนด โรงเรียนควรมีการแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร เพื่อให้การปฏิบัติงานครบตามภารกิจซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น

2.5.1 นำเทคโนโลยีที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ หรือเทคนิควิธีการมาใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น ปรับปรุงระบบงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพนำคอมพิวเตอร์หรือระบบแฟ้มข้อมูลมาช่วยในการปฏิบัติงานเพื่อลดภาระของบุคลากรที่จะต้องปฏิบัติงาน ที่มีลักษณะการทำงานประจำ เพราะข้อมูลจำนวนมากต้องมีการคำนวณหรือประมวลผลอยู่เสมอ ฯลฯ

2.5.2 นำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษา มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น เช่น ชุดการสอน สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ การฉายวีดิทัศน์ ฯลฯ

2.5.3 ระดมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน เช่น วิทยากรที่เป็นชาวบ้าน พระภิกษุ ข้าราชการ ข้าราชการเกษียณ บุคลากรในภาคเอกชน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ฯลฯ

2.5.4 ประสานงานกับสำนักงานเขต และสำนักงานการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการแก้ปัญหา เช่น ครูจ้างสอน ฯลฯ

2.5.5 ใช้วิธีการรวมห้องเรียน หรือรวมชั้นเรียน

3. การสร้างและบำรุงขวัญบุคลากร

3.1 จัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้ตรงตามต้องการของบุคลากร

3.1.1 จัดประชุมคณะครูในโรงเรียน เพื่อปรึกษาหารือถึงความต้องการด้านสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

3.1.2 จัดสวัสดิการภายในโรงเรียนตามต้องการความจำเป็นของบุคลากรส่วนใหญ่ เช่น สหกรณ์ร้านค้า การให้บริการในการใช้สิทธิตามสวัสดิการของรัฐ อาหารกลางวัน ราคาถูก กองทุนเงินยืมหมุนเวียนจัดทัศนศึกษา/ พบปะสังสรรค์ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ บ้านพักครู ฯลฯ

3.1.3 จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เช่น น้ำดื่ม น้ำใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ห้องทำงาน มุมพักผ่อน อุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ข้อมูล สารสนเทศ เอกสาร วารสารทางวิชาการ

3.1.4 ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน มีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดสวัสดิการและ สิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

3.2 จัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงานให้แก่บุคลากร ตามความต้องการ ความจำเป็น ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

3.2.1 จัดประชุมบุคลากรในโรงเรียน เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาบุคลากร ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ตามความต้องการจำเป็นทั้งของหน่วยงานและบุคลากร

3.2.2 จัดกิจกรรมตามแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน และเจตคติให้กับบุคลากรทุกคน โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น

3.2.2.1 การฝึกอบรม เช่น การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม โดยหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น

3.2.2.2 การส่งบุคลากรไปอบรมหรือดูงานด้านการศึกษา

3.2.2.3 การใช้กระบวนการปฏิบัติงาน เช่น การประชุมการศึกษาจากคู่มือ การทำงาน การมอบหมายงาน การให้เป็นวิทยากร การหมุนเวียนงาน ฯลฯ

3.2.2.4 การพัฒนาทีมงาน เช่น การให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ การแบ่งงานให้กลุ่มรับผิดชอบ ฯลฯ

3.2.2.5 การพัฒนาตนเอง เช่น การศึกษาต่อทั้งในและนอกเวลา การประชุม ทางวิชาการ ศึกษาจากชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง การอ่านวารสาร/ เอกสารทางวิชาการ การฟัง บรรยาย อภิปรายต่าง ๆ การให้หมุนเวียนงาน การบรรยาย/ อภิปราย เรื่องน่ารู้ที่จัดประชุม ในโรงเรียน ฯลฯ

3.2.3 ติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร และนำผลการประเมิน ไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2.4 สร้างเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโอกาส ที่เหมาะสม

3.3 ส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีคุณธรรม

3.3.1 สํารวจข้อมูล คุณสมบัติต่าง ๆ ของบุคลากรในโรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูล เบื้องต้น เพื่อการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพและด้านคุณธรรม

3.3.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพหลาย ๆ รูปแบบ
อย่างเหมาะสม เช่น

3.3.2.1 สนับสนุนให้ได้รับการฝึกอบรมการประชุมทางวิชาการหรือศึกษาต่อ

3.3.2.2 สนับสนุนและส่งเสริมให้ทำผลงานทางวิชาการ/ การวิจัยในชั้นเรียน

3.3.2.3 มอบหมายงานพิเศษต่าง ๆ ให้รับผิดชอบตรงกับความรู้ความสามารถ
ความถนัด เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และ/ หรืออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ริเริ่มพัฒนาขึ้น

3.3.2.4 จัดให้มีการประกวดและให้รางวัล/ เกียรติบัตร/ ยกย่องชมเชย

3.3.2.5 ส่งเสริมและให้กำลังใจเพื่อให้ครูผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

3.3.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณธรรม เช่น

3.3.3.1 สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ลด ละ เลิก
อบายมุข ในวันสำคัญทางศาสนา และให้โรงเรียนเป็นสถานที่ปลอดภัยอบายมุข

3.3.3.2 การจัดกิจกรรมหรือร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอกในการสร้าง
จิตสำนึกด้านคุณธรรมของความเป็นครูที่ดี และการประพฤติตนเป็นคนดีของสังคม

3.3.3.3 จัดบรรยายภายในโรงเรียนให้เหมาะสมแสดงถึงเอกลักษณ์ของครู
ที่มีคุณธรรม

3.3.4 ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
และคุณธรรม ตลอดจนนำผลสรุปไปปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

จากขอบข่ายงานด้านการบริหารงานบุคคล สรุปได้ว่า โรงเรียนจะบริหารงานบุคคล
ให้มีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องมีการวางแผนการมีส่วนร่วมในด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ
เกี่ยวกับบุคลากร การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน การสร้างและบำรุงขวัญบุคลากรอย่างเป็นระบบ
และมีความยุติธรรม

การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนและกิจกรรมนักเรียน
ทั้งหมด ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุสำเร็จ

ขอบข่ายของงาน

1. การเกณฑ์เด็กในวัยเรียนเข้าเรียน
2. การบริการด้านสุขภาพอนามัย
3. การบริการอาหารกลางวัน

4. การบริการแนะแนว
5. การบริการห้องสมุด
6. การบริการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน
7. การจัดกิจกรรมร้านค้าสวัสดิการนักเรียน
8. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย
9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน
10. การจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

แนวทางการดำเนินการ

1. การเกณฑ์เด็กในวัยเรียนเข้าเรียน

- 1.1 จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้เด็กในวันเรียนเข้าเรียน
- 1.2 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันรณรงค์การเข้าเรียนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
- 1.3 ประเมินผลและนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน

2. การบริการด้านสุขภาพอนามัย

- 2.1 จัดทำทะเบียนสุขภาพของนักเรียนทุกคน บันทึกข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน
- 2.2 จัดบริการสุขภาพนักเรียน เช่น จัดให้มีห้องพยาบาล บริการเวชภัณฑ์และอุปกรณ์

ต่าง ๆ บริการตรวจสุขภาพนักเรียน บริการน้ำดื่มที่สะอาด บริการตรวจวัดสายตา บริการด้านทันตสุขภาพ บริการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงของนักเรียน ฯลฯ

2.3 จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน เช่น การอบรม การจัดนิทรรศการ การจัดป้ายนิเทศ ฯลฯ

2.4 ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ประสานกับศูนย์บริการสาธารณสุข โรงพยาบาล ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรค ตรวจสุขภาพให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ฯลฯ

2.5 ติดตามประเมินผลการบริการด้านสุขภาพอนามัยและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง การจัดบริการให้ดีขึ้น

3. การบริการอาหารกลางวัน

3.1 จัดเก็บข้อมูลนักเรียน ที่ขาดแคลนอาหารกลางวันและขาดสารอาหารให้เป็นปัจจุบัน

3.2 จัดบริการอาหารกลางวัน ตามสภาพความพร้อมของโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อาหารจานเดียว อาหารชุด ฯลฯ

3.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกสุขนิสัยที่ดี ในการรับประทานอาหารเป็นประจำ

3.4 จัดสถานที่รับประทานอาหารให้เป็นสัดส่วนและสะอาด

3.5 ประเมินผลและนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงาน

4. การบริการแนะแนว

4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดบริการแนะแนว

4.2 ส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ศึกษาเอกสารประชุมอบรม เชิญวิทยากรภายนอก ฯลฯ

4.3 จัดกิจกรรมแนะแนวอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง โดยใช้เทคนิควิธีการหลากหลาย และเหมาะสมตามสภาพปัญหาของนักเรียน หรือตามวัตถุประสงค์ เช่น บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา ฯลฯ

4.4 ประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการแนะแนว ตลอดจนนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนทางช่วยเหลือนักเรียนในด้านส่วนตัวและสังคม เช่น การศึกษาอาชีพ สุขภาพ จริยธรรม จัดทุนการศึกษาและการแก้ปัญหาการขาดเรียน

5. การบริการห้องสมุด

5.1 จัดให้มีห้องสมุดเพื่อบริการนักเรียนอย่างทั่วถึง

5.2 จัดวัสดุ อุปกรณ์ห้องสมุดให้เพียงพอ

5.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

5.4 ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดบริการห้องสมุดต่อไป

6. การบริการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน

6.1 เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ขาดแคลนให้เป็นปัจจุบัน

6.2 แสวงหาเงินทุนหรือสิ่งของจากชุมชนหรือเอกชนเพื่อนำมาสนับสนุนให้บริการแก่นักเรียนที่ขาดแคลน

6.3 จัดบริการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนอย่างทั่วถึงทุกคน โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนมากที่สุด เช่น การแจกเสื้อผ้า เครื่องเขียน แบบเรียน ทุนการศึกษา เครื่องอุปโภคบริโภค ฯลฯ

6.4 ติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือต่อไป

7. การจัดกิจกรรมร้านค้าสวัสดิการนักเรียน

7.1 จัดให้มีกิจกรรมร้านค้าสวัสดิการนักเรียน

7.2 จัดทำหลักฐานเอกสารต่าง ๆ เช่น ระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมร้านค้าสวัสดิการ ทะเบียนสมาชิก บัญชี

7.3 ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมร้านค้าสวัสดิการ

7.4 ติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุงและให้ความช่วยเหลือต่อไป

8. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

8.1 จัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้นักเรียนมีพฤติกรรมด้านวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย เช่น

8.1.1 จัดให้มีสภานักเรียน

8.1.2 ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักระเบียบวินัย สิทธิ และหน้าที่

8.1.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนให้กล้าแสดงออกอย่างถูกต้อง

8.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ตลอดจนรู้จักรับฟัง

ความคิดเห็นของผู้อื่น

8.1.5 จัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นในโรงเรียน

8.2 ติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงวิธีดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ

ยิ่งขึ้น

9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน

9.1 มีการสำรวจอาคารสถานที่และบริเวณรอบ ๆ โรงเรียนที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุ หรือเป็นอันตรายต่อนักเรียน

9.2 ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนมีความปลอดภัยขณะที่อยู่ในโรงเรียน

9.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมอบรมนักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยคิดตัว “เรื่องปลอดภัยไว้ก่อน”

9.4 ติดตามประเมินผลด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหา และการจัดกิจกรรม

10. การจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

10.1 จัดทำแผนหรือมาตรการในการป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน

10.2 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรการ การป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

10.3 ร่วมมือกับชุมชน หรือองค์กรต่าง ๆ ในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในรูปแบบต่าง ๆ

10.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการการปฏิเสธสิ่งเสพติด อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของ โรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุม ดูแลรักษา การให้บริการแก่ชุมชน การรู้จักส่งเสริมทะนุบำรุงอาคารสถานที่ที่อยู่ให้คงสภาพดี และสนองความต้องการได้เพียงพอ

ขอบข่ายของงานอาคารสถานที่

1. การวางแผนด้านอาคารสถานที่
2. การรักษาความสะอาดและสุขาภิบาล
3. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
4. การใช้อาคารสถานที่
5. การจัดสถานที่บริการนักเรียน

แนวทางการดำเนินงาน

1. การวางแผนด้านอาคารสถานที่

- 1.1 มีแผนงาน/ โครงการ และปฏิทินปฏิบัติงาน
- 1.2 จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามแผน
- 1.3 แผนผังแสดงแผนแม่บท (Master plan)

2. การรักษาความสะอาด และสุขาภิบาล

2.1 ความสะอาด

- 2.1.1 บริเวณโรงเรียนสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 2.1.2 อาคารเรียนและอาคารประกอบ โดยทั่วไปสะอาด
- 2.1.3 ดำเนินการดูแลด้านความสะอาดรอบ ๆ บริเวณในโรงเรียน

2.2 การสุขาภิบาล

- 2.2.1 มีระบบระบายน้ำที่ดี ไม่มีน้ำขัง
- 2.2.2 มีระบบน้ำน้ำที่ใช่แล้วมาใช้ประโยชน์ได้อีก
- 2.2.3 ส้วมใช้งานได้ดีไม่มีกลิ่นเหม็น
- 2.2.4 จัดโรงอาหารได้ถูกหลักสุขาภิบาล และจัดเก็บอุปกรณ์การประกอบอาหาร

อย่างมีระบบ

- 2.2.5 จัดทำบ่อดักไขมัน

3. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม

3.1 ความร่มรื่น

3.1.1 จัดสภาพบริเวณโรงเรียนให้สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ร่มรื่นสวยงาม

3.1.2 มีไม้ยืนต้นและไม้ประดับเหมาะสมกับสถานที่

3.2 การตกแต่งบริเวณอาคาร

3.2.1 จัดสวนหย่อม หรือสื่อกลางแจ้งที่เหมาะสมกับสถานที่

3.2.2 จัดตกแต่งบริเวณอาคารอย่างสวยงาม และสะอาดตาทุกจุด

3.3 สถานที่พักผ่อน

3.3.1 จัดให้มีศาลา ชุมนุมพักผ่อน หรือที่นั่งนอกอาคาร

3.3.2 จัดสถานที่ให้นักเรียนได้เล่นออกกำลังกายอย่างเหมาะสม

4. การใช้อาคารสถานที่

4.1 ใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม

4.2 ให้บริการด้านสถานที่แก่ชุมชนและส่วนราชการอื่น ๆ

4.3 มีการซ่อมแซมแก้ไข ส่วนที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี

4.4 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สนับสนุนการพัฒนาอาคารสถานที่

มีการต่อเติม ดัดแปลงให้มีสภาพที่ดีขึ้นกว่าเดิม

5. การจัดสถานที่บริการนักเรียน

5.1 จัดให้มีโรงอาหารหรือสถานที่รับประทานอาหารให้เพียงพอเหมาะสม

5.2 จัดให้มีห้องพยาบาล บริการแก่นักเรียนที่เจ็บป่วย

5.3 จัดให้มีน้ำดื่ม ที่ล้างมือ ส้วม ที่ถูกสุขลักษณะเพียงพอ

5.4 จัดให้มีห้องกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน เพื่อบริการด้านวัสดุอุปกรณ์ การเรียน

และอื่น ๆ ในราคาถูก

งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ปัจจุบันการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหาร การศึกษา เพราะโรงเรียนต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนช่วยในการพัฒนาโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็น ด้านอาคารสถานที่ หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะเห็นได้จากแนวการจัดกิจกรรม การประกอบและสถานประกอบอาชีพอิสระของชุมชน มาเสริมการเรียนรู้ในโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนกับชุมชนจึงจำเป็นต้องมีความร่วมมือและมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อให้การจัดการ การศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพตรงความต้องการของหลักสูตร

ขอบข่ายของงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. การร่วมกิจกรรมของชุมชน
3. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน
4. การให้บริการแก่ชุมชน
5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นแนวทาง

การดำเนินงาน

แนวทางการดำเนินงาน

1. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

- 1.1 มีคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน
- 1.2 จัดประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ระหว่างผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนหรือคณะกรรมการศึกษากับบุคลากรในโรงเรียน

2. การร่วมกิจกรรมของชุมชน โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน และองค์กรต่าง ๆ

ตามเทศกาลและวันสำคัญ

3. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ

ให้ครอบคลุมงานของโรงเรียนและกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

4. การให้บริการแก่ชุมชน

4.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ที่โรงเรียนสามารถให้บริการแก่ชุมชนได้

4.2 มีการบริการทางวิชาการ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่แก่ชุมชน

5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

5.1 จัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ขึ้นในโรงเรียน

5.2 มีผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ให้การสนับสนุนทุนทรัพย์ และแหล่ง

วิทยาการมาเสริมการเรียนรู้แก่โรงเรียน

ด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปได้ว่า โรงเรียนต้องมีการวางแผนงานการแบบมีส่วนร่วมในการเกณฑ์เด็กในวัยเรียนเข้าเรียน การบริการด้านสุขภาพอนามัย การบริการอาหารกลางวัน การบริการแนะแนว การบริการห้องสมุด การบริการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน การจัดกิจกรรมร้านค้าสวัสดิการนักเรียน การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาในภารกิจของการบริหารงานของสถานศึกษา ทั้ง 4 งาน เป็นภาระหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะการบริหารงานตามแนวปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีข้อกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการตัดสินใจ ไปให้สถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิด หลักการ รวมถึงรูปแบบการตัดสินใจ โดยเปิดโอกาสให้ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เพื่อความพึงพอใจ และคุณภาพของงานที่ปฏิบัติ เกิดประสิทธิผลบรรลุจุดหมายที่วางไว้

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียน เทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปร ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานของ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน เป็นตัวแปรต้น ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วม ในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งแบ่งเป็นภารกิจการบริหารงานโรงเรียน 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป มีรายละเอียดดังนี้

สถานภาพ ของผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาล ตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา กำหนดไว้ 4 ประเภท ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ผู้ปกครองนักเรียนนั้น เป็นตัวแปรสำคัญซึ่งมีผลต่อการมีส่วนร่วม ในการบริหาร โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาท ทางการศึกษาโดยตรง ดังที่ ชาญวุฒิ บุญชม (2553) ได้ศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์กร: ศึกษา เฉพาะกรณีบุคลากรโรงเรียนอิสลาม สันติชน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยรวมและ รายด้านทั้ง 4 ด้าน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียน มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสูงกว่าครูผู้สอน นอกจากนี้ วรรณิการ์ นาน้ำพลอย (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เป็ริงวิสุทธาธิบดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษฉะเชิงเทรา เขต1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเป็ริงวิสุทธาธิบดี จำแนกตาม อาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า สถานภาพของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และ ผู้ปกครองนักเรียนนั้น เป็นตัวแปรสำคัญซึ่งส่งผลต่อตัวแปรตาม ดังนั้นผู้วิจัย
จึงนำตัวแปรด้านสถานภาพมาศึกษาในครั้งนี้

วุฒิการศึกษา เป็นตัวแปรสำคัญอีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร
โรงเรียน เนื่องจากระดับการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม
แนวความคิดและความเชื่อ มักยกย่องคนที่มีความรู้ ระดับการศึกษาจึงเป็นตัวแปรที่ทำให้ผู้บริหาร
ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ผู้ปกครองนักเรียน มองการพัฒนาการศึกษาของ
โรงเรียนต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญวุฒิ บุญชม (2553) ได้ศึกษาเรื่องความผูกพันต่อ
องค์กร : ศึกษาเฉพาะกรณีบุคลากรโรงเรียนอิสลาม สันติชน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม
โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหาร
โรงเรียนมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสูงกว่าครูผู้สอน สอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของชิตีมา วิเชียรเสนาะ (2555) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนวัดหนองพะวา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปรากฏว่า
ระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรณรัตน์ ไชยสถาน (2558)
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนวัดพันธุวงษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ผู้ปกครองนักเรียน เป็นตัวแปรสำคัญและส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
ในการบริหารโรงเรียนด้านการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำวุฒิการศึกษามาเป็นตัวแปรหลัก
ในการวิจัยในครั้งนี้

ประสบการณ์การทำงาน เป็นอีกหนึ่งตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
ในการบริหารโรงเรียน เนื่องจาก ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้มีประสบการณ์ ซึ่งจำแนกเป็น
3 ระดับ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5-10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป นั้นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า
จะมีกระบวนการตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีหลักปฏิบัติหรือแนวคิดที่มีความหลากหลาย
ผู้ที่มีประสบการณ์น้อยย่อมมีความคิดเห็นน้อยกว่าผู้มีประสบการณ์มากกว่า และผู้ที่มีประสบการณ์
เท่ากันย่อมมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ดังเช่นงานวิจัยของพรณรัตน์ คลธนเจริญวัฒน์ (2558)
บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัด

การศึกษากลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุคหทัย ดาราพงษ์ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตเทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตเทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าประสบการณ์การทำงานมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ราตรี พูลพัฒน์ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ สถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่าง ๆ มีนโยบายเร่งรัดคุณภาพ มีการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้สถานศึกษายังได้ให้ความสำคัญและความตระหนักต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมต่าง ๆ

กราวุธ หงส์วิเศษ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในเขตตำบลแหลมกลัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตราด พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในเขตตำบลแหลมกลัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษตราด ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านงบประมาณ 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองและผู้นำชุมชน ในเขตตำบลแหลมกลัด สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาตราด จำแนกตามเพศ สถานภาพ และวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมบัติ โปธิ์ศรี (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนขัฒยะวงษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการปฏิบัติงานการบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งคุณภาพ พบว่า โรงเรียนใช้กลยุทธ์ในการดำเนินงาน 4 กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการนิเทศอย่างไม่เป็นทางการ ทำให้ได้รับความร่วมมือจากชุมชนอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง และชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนในการจัดกิจกรรมการจัดการศึกษา การแจ้งข้อมูลข่าวสาร และการขอความร่วมมือซึ่งกันและกันโดยผ่านเครือข่ายความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ชุมชนได้เข้ามาใช้สนามโรงเรียนในการออกกำลังกาย ขอใช้หอประชุมโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และขอใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ประสบผลสำเร็จสูง ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการประยุกต์ ICT มาช่วยพัฒนาการเรียนการสอน ครุมีแผนการสอนและใช้แผนการสอนเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง และมีสื่อการเรียนที่หลากหลาย และสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน ทำให้ครุมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น นักเรียนก็ได้รับความรู้ ความสนุกสนานและเข้าใจตลอดเวลาการเรียนรู้นั้น ๆ มากยิ่งขึ้น วงดนตรีพื้นบ้าน วงดนตรีสากล และวงโยธวาทิตของโรงเรียน ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางประสานความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ 2) ผลการปฏิบัติงานการบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งปริมาณ พบว่า ผลการปฏิบัติงานการบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนขัฒยะวงษา มีการพัฒนาดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมการบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.65 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งด้านโรงเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการบริหารจัดการศึกษา และด้านระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการบริหารจัดการศึกษา ผลการปฏิบัติงานการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 และ 4.64 ตามลำดับ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไรด์เอาท์ (Rideout, 1997, p. 3348-A) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน (School-based-management) ในนิวฟันแลนด์และลาบราดอร์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาเข้ามามีบทบาทร่วมในการจัดการศึกษา

ระดับท้องถิ่นส่วนใหญ่ดำเนินการโดย การตั้งสภาโรงเรียน (School council) การจัดทำข้อมูล ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ครัวใหญ่และศึกษานิเทศก์ ในด้านงบประมาณหลักสูตรบุคลากร สภาโรงเรียนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ผลการศึกษา ผู้ปกครองไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเลย ส่วนครู อาจารย์มีบทบาทในการจัดการศึกษาเพียงเล็กน้อยและในขอบเขตจำกัด ผู้บริหารมีบทบาทส่วนร่วมมากที่สุดทั้งผู้ปกครอง และครู อาจารย์มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและร่วมมือในการดำเนินงาน ดังกล่าวทั้ง 4 กลุ่ม ไม่มีความต้องการให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างรุนแรงแต่ต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ตลอดจนต้องการให้เกิดการกระจายอำนาจในการส่งงบประมาณยัง โรงเรียน โดยตรง มีอำนาจในการบริหารจัดการบุคลากร โดยตรงตลอดจนการปรับปรุงหลักสูตรระดับ ท้องถิ่น ได้

พอลโลซซี (Pallozzi, 1981, p. 1481) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง รูปแบบของชุมชนต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับภาคการศึกษาของโรงเรียนท้องถิ่นในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสอบถามคณะกรรมการการศึกษาผลการวิจัยพบว่ารูปแบบที่ใช้ในการจัดการควรรขยายไปเป็นรูปแบบของชุมชนเมืองด้วยการจัดการศึกษาในโรงเรียนควรร่วมมือกันทุกฝ่าย โรงเรียนไม่ควรยึดติดอยู่กับนโยบายมากนัก ส่วนฝ่ายชุมชนควรรเสนอแนะนโยบายที่ตรงกับความสามารถของตนและสิ่งที่ชุมชนควรคำนึงคือความรับผิดชอบในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นและอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้

บาร์นส์ (Barnes, 1995, p. 3152-A) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมกับการสอนของโรงเรียน โดยอุดมคติแล้วผู้ปกครอง ต้องมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียน แม้ว่าจริง ๆ แล้วการมีส่วนร่วมของพวกเขาจะไม่เป็นไปตามอุดมคติดังกล่าว และได้พบว่า ผู้ปกครองยังมีส่วนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ด้วยการศึกษาค้นคว้าให้หลักฐานเพิ่มเติมว่า บิดา มารดา ชาวอเมริกันมีความประสงค์ที่จะมีสิทธิมีเสียงเกี่ยวกับการเรียนการสอนลูก ๆ ของตน ซึ่งชี้ว่าบิดา มารดา ชาวอเมริกันเห็นคุณค่าของการศึกษาและเห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้องตระหนักถึงความคาดหวังด้านการศึกษาและวัฒนธรรมของผู้ปกครองด้วย

แวนคาวาลา (Vankawala, 1999, pp. 103-106) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัวเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมการอบรมของครูในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง จากการศึกษา พบว่าอุปสรรคที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนคือ พื้นฐานทางการศึกษา ซึ่งครูจะต้อง

ใช้กลยุทธ์ในการทำงานร่วมกับครอบครัวเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและโรงเรียน

คริสแมน, โกลด์ และเฮโรลด์ (Christman, Gold & Herold, 2006, p. 295) ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครอง และนักการศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา ในรัฐฟิลาเดเลีย พบว่า การจัดการของชุมชนเป็นสื่อกลางระหว่าง ผู้ปกครอง ครอบครัวกับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างการอ่านออกเขียนได้และการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชนทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่า ทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรมให้แก่โรงเรียน

ชูเลอร์ และแวนดรา (Schuler & Vandra, 1987, p. 185) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษาในมหาวิทยาลัยมินนิโซตาสหรัฐอเมริกาโดยศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ผลปรากฏว่าการมีส่วนร่วมอย่างไม่มีประสิทธิภาพเกิดจากความบกพร่องในการติดต่อสื่อสาร ปัญหาการมีส่วนร่วมได้แก่ ระดับของการมีส่วนร่วม การเข้าร่วมเพียงเรื่องเดียว การเข้าร่วมโดยขาดความเข้าใจในสถานการณ์ทั้งหมด ขาดข้อตกลงเกี่ยวกับขอบเขตของการมีส่วนร่วม

เฮลเบิร์ก (Helberg, 1995, p. 27) ได้ทำการศึกษาการตัดสินใจร่วมกันของครูที่เป็นคณะทำงาน ผลการวิจัยพบว่า การที่คณะทำงานได้ตัดสินใจร่วมกัน โดยทุกคนมีส่วนร่วม จะก่อให้เกิดการพัฒนางานมากกว่าการมีปัจจัยอื่น

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอย่างเต็มที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมในการวางแผน การแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติ กำกับและติดตามดำเนินผลการมีส่วนร่วมดังกล่าว ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาล
เทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาล
ตำบลเทพราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 390 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ
สถานศึกษา และผู้ปกครองของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช
ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970,
pp. 607-610) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้น จำนวน 211 คน จากนั้นดำเนินการ
สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสถานภาพ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้มีส่วนร่วม	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร	5	5
ครู	11	11
คณะกรรมการสถานศึกษา	15	14
ผู้ปกครอง	359	181
รวม	390	211

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 60 ข้อ แบ่งออกเป็นการบริหารงานทั้ง 4 งาน คือ

1. การบริหารวิชาการ จำนวน 10 ข้อ
2. การบริหารงานงบประมาณ จำนวน 12 ข้อ
3. การบริหารงานบุคคล จำนวน 8 ข้อ
4. การบริหารงานทั่วไป จำนวน 30 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 246-250) ดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมาก

- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- การแปลความหมายข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ย (Means) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่าตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22-25) และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้
- 4.51-5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
 3.50-4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมาก
 2.51-3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
 1.51-2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
 1.00-1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- ศึกษาหลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
- ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารต่าง ๆ และศึกษาการสร้างแบบสอบถาม
- สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
- นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ตรวจสอบขั้นตอนความถูกต้องด้านเนื้อหา สำนวนภาษาเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข
- นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) โดยนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 คน พิจารณาตามแบบประเมินความเหมาะสมซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ได้แก่ ใช้ได้ ไม่แน่ใจ ใช้ไม่ได้ โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์

R คือ คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน นำมาแปลงเป็นคะแนนดังนี้

ใช้ได้ ให้คะแนน 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ใช้ไม่ได้ ให้คะแนน -1

เกณฑ์ในการคัดเลือกคือข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (สมโภชน์ อเนกสุข, 2555) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

5.1 ดร.ภคณัฐ สพงษ์ธรรม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5.2 ดร.ธนวิน ทองแพง อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5.3 นายพนมไพโร คำขจร ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 2
พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อ
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับคณะกรรมการสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination)
โดยหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อ
กับคะแนนรวม (Item-total correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r)
อยู่ระหว่าง .30-.86 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือ ออกหนังสืออนุญาตให้ผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 211 ฉบับ โดยแจกแบบสอบถามให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช ด้วยการส่งและรับคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 211 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ

2. บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3. นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี *LSD* (Least significant difference)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติแจกแจงเอฟ
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least significant difference)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาล
เทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา
และประสบการณ์การทำงาน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพ		
ผู้บริหาร	5	2.37
ครู	11	5.21
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	14	6.64
ผู้ปกครองนักเรียน	181	85.78
รวม	211	100.00
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	110	52.13
ปริญญาตรี	84	39.81
สูงกว่าปริญญาตรี	17	8.06
รวม	211	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	44	20.85
ตั้งแต่ 5-10 ปี	76	36.02
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	91	43.13
รวม	211	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 211 คน จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นผู้ปกครองนักเรียน มีจำนวน 181 คน
คิดเป็นร้อยละ 85.78 รองลงมา เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 14 คน คิดเป็น

ร้อยละ 6.64 ครู มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.21 และผู้บริหาร มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.37 ตามลำดับ

วุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 52.13 รองลงมา ปริญญาตรี มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 39.81 และสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.06 ตามลำดับ

ประสบการณ์การทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 43.13 รองลงมา ตั้งแต่ 5-10 ปี มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 36.02 และน้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 20.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร	<i>n</i> = 211		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. การบริหารงานวิชาการ	3.68	0.95	มาก	2
2. การบริหารงานงบประมาณ	3.55	1.05	มาก	3
3. การบริหารงานบุคคล	3.50	1.09	ปานกลาง	4
4. การบริหารงานทั่วไป	3.72	0.93	มาก	1
รวม	3.65	0.93	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร ด้านการบริหารงานวิชาการ	<i>n</i> = 211		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.73	1.12	มาก	2
2	ท่านมีส่วนร่วมบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียน	3.56	1.05	มาก	9
3	ท่านมีส่วนร่วมวางระบบประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน	3.67	1.19	มาก	7
4	ท่านมีส่วนร่วมมือในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน	3.67	1.10	มาก	6
5	ท่านมีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการ ของโรงเรียน	3.71	1.03	มาก	5
6	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี	3.54	1.13	มาก	10
7	ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ	3.72	1.13	มาก	4
8	ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลงานของโรงเรียน	3.84	1.17	มาก	1
9	ท่านมีส่วนร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานผล การดำเนินงานประจำปีของโรงเรียน	3.74	1.05	มาก	3
10	ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางรายงานผล การดำเนินงานประจำปีของโรงเรียน	3.63	1.14	มาก	8
รวม		3.68	0.95	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายข้อ
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลงานของโรงเรียน การมีส่วนร่วมกำหนด

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของโรงเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร ด้านการบริหารงานงบประมาณ	<i>n</i> = 211		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการบริหาร งบประมาณ	3.69	1.19	มาก	2
2	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนดำเนินงานงบประมาณ และจัดตั้งงบประมาณประจำปี	3.72	1.25	มาก	1
3	ท่านมีส่วนร่วมทำแผนกำกับติดตามการใช้จ่าย งบประมาณ	3.59	1.17	มาก	5
4	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำบัญชีการเงินของโรงเรียน	3.59	1.19	มาก	6
5	ท่านมีส่วนร่วมตรวจสอบและรายงานผลการใช้จ่าย งบประมาณภายในโรงเรียนตามระยะเวลาที่กำหนด	3.59	1.11	มาก	4
6	ท่านมีส่วนร่วมจัดหา ดูแล และการเก็บรักษาเงิน งบประมาณและนอกงบประมาณอย่างถูกต้อง ตามระเบียบ	3.55	1.19	มาก	7
7	ท่านมีส่วนร่วมจัดซื้อและจัดจ้างตามแผนการใช้จ่าย งบประมาณ	3.64	1.21	มาก	3
8	ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง ควบคุม ก่อสร้าง กรรมการตรวจ การจ้างหรือตรวจรับพัสดุ	3.48	1.14	ปานกลาง	8
9	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ รวมถึงทะเบียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.46	1.20	ปานกลาง	10
10	ท่านมีส่วนร่วมควบคุม ดูแล บำรุงรักษาและ จำหน่ายวัสดุ	3.31	1.19	ปานกลาง	12

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร ด้านการบริหารงานงบประมาณ	<i>n</i> = 211		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
11	ท่านมีส่วนร่วมตรวจสอบบัญชีการรับ-จ่ายและ ทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน	3.48	1.25	ปานกลาง	9
12	ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลการดำเนินงาน งบประมาณ	3.46	1.23	ปานกลาง	11
รวม		3.55	1.05	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้น 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และปานกลาง 5 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมจัดทำแผนดำเนินงานงบประมาณและจัดตั้งงบประมาณประจำปี การมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการบริหารงานงบประมาณ และการมีส่วนร่วมจัดซื้อและจัดจ้างตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร ด้านการบริหารงานบุคคล	<i>n</i> = 211		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	ท่านมีส่วนร่วมวิเคราะห์ภาระงาน ประเมิน ความต้องการวางแผนกรอบอัตรากำลังและ กำหนดตำแหน่งบุคลากรของโรงเรียน	3.46	1.11	ปานกลาง	5
2	ท่านมีส่วนร่วมสรรหา บรรจุแต่งตั้งบุคลากร อย่างเป็นระบบและเหมาะสม	3.46	1.24	ปานกลาง	6
3	ท่านมีส่วนร่วมเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ	3.45	1.18	ปานกลาง	7
4	ท่านมีส่วนร่วมพิจารณามอบหมายงานให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา	3.60	1.27	มาก	2
5	ท่านมีส่วนร่วมส่งเสริมการปฏิบัติตามวินัยและ ดำเนินการทางวินัย	3.48	1.17	ปานกลาง	4
6	ท่านมีส่วนร่วมพิจารณาความดีความชอบให้กับ บุคลากรในโรงเรียน	3.63	1.27	มาก	1
7	ท่านมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบ และเสนอแนะ การโอน ย้ายบุคลากร	3.38	1.21	ปานกลาง	8
8	ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม	3.52	1.23	มาก	3
รวม		3.50	1.09	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ
อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมพิจารณาความดีความชอบให้กับบุคลากร

ในโรงเรียน การมีส่วนร่วมพิจารณามอบหมายงานให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไป	<i>n</i> = 211		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	ท่านมีส่วนร่วมกำหนดแผนงานบริหารทั่วไป	3.45	1.16	ปานกลาง	30
2	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำข้อมูลและพัฒนาระบบ สารสนเทศของโรงเรียน	3.54	1.18	มาก	26
3	ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนะ การวางระเบียบ หลักเกณฑ์ การใช้อาคารสถานที่ และการประเมินผล	3.62	1.26	มาก	22
4	ท่านมีส่วนร่วมวางแผนเกี่ยวกับการบำรุงรักษา ปรับปรุง ซ่อมแซม รื้อถอน สิ่งก่อสร้าง	3.52	1.23	มาก	29
5	ท่านมีส่วนร่วมจัดให้มีมาตรการรักษาทรัพย์สิน ของโรงเรียน	3.61	1.23	มาก	24
6	ท่านมีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน	3.94	1.07	มาก	1
7	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำโครงการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน	3.73	1.17	มาก	17
8	ท่านมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมเพื่อแสวงหา ความร่วมมือและช่วยเหลือจากชุมชน	3.80	1.24	มาก	10
9	ท่านมีส่วนร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรม ของชุมชนในทุก ๆ ด้าน	3.90	1.10	มาก	5
10	ท่านมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์งานของโรงเรียน ต่อชุมชน	3.91	1.05	มาก	4
11	ท่านมีส่วนร่วมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน	3.93	1.01	มาก	2
12	ท่านมีส่วนร่วมจัดระบบสำมะโนนักเรียน ที่เป็นปัจจุบัน	3.83	1.06	มาก	8

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไป	<i>n</i> = 211		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
13	ท่านมีส่วนร่วมประสานงานกับบุคคล องค์กรอื่น ในการจัดการศึกษา	3.92	1.18	มาก	3
14	ท่านมีส่วนร่วมดำเนินงานสรรหาคณะกรรมการ สถานศึกษา	3.76	1.19	มาก	14
15	ท่านมีส่วนร่วมประสานการดำเนินงานของ คณะกรรมการสถานศึกษา	3.73	1.18	มาก	18
16	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ	3.58	1.10	มาก	25
17	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา กับสถานศึกษาอื่นอย่างเป็นระบบ	3.64	1.12	มาก	20
18	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นปัจจุบัน	3.52	1.17	มาก	28
19	ท่านมีส่วนร่วมจัดการห้องเรียนและบริเวณ โรงเรียนให้สะอาดปราศจากสิ่งที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ	3.81	1.20	มาก	9
20	ท่านมีส่วนร่วมการดำเนินงานธุรการอย่างเป็นระบบ	3.53	1.18	มาก	27
21	ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลสภาพแวดล้อม ได้เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	3.86	1.11	มาก	6
22	ท่านมีส่วนร่วมจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน	3.61	1.14	มาก	23
23	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการเกณฑ์นักเรียน เข้าเรียน	3.75	1.09	มาก	15
24	ท่านมีส่วนร่วมกับชุมชนให้มีส่วนร่วมบริจาค เพื่อการศึกษา	3.73	0.97	มาก	16
25	ท่านมีส่วนร่วมในพานักเรียนไปทัศนศึกษา นอกสถานที่	3.77	1.04	มาก	12

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร ด้านการบริหารงานทั่วไป	<i>n</i> = 211		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	<i>SD</i>		
26	ท่านมีส่วนร่วมการประชาสัมพันธ์ทางการศึกษา ให้ชุมชนทราบ	3.84	1.03	มาก	7
27	ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับ ทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา	3.69	1.06	มาก	19
28	ท่านมีส่วนร่วมรายงานผลการปฏิบัติงานให้ชุมชน ทราบ	3.78	1.13	มาก	11
29	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบควบคุมภายใน ของหน่วยงานอย่างเป็นระบบ	3.63	1.19	มาก	21
30	ท่านมีส่วนร่วมในการวางระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	3.76	1.13	มาก	13
รวม		3.72	0.93	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้น 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 29 ข้อ และปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วม ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน การมีส่วนร่วมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน และการมีส่วนร่วม ประสานงานกับบุคคล องค์กรอื่นในการจัดการศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร	ผู้บริหาร		ครู		คณะกรรมการ สถานศึกษา		ผู้ปกครอง นักเรียน	
	(n = 5)		(n = 11)		(n = 14)		(n = 181)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. การบริหารงานวิชาการ	4.68	0.10	4.30	0.49	4.32	0.41	3.57	0.97
2. การบริหารงบประมาณ	4.70	0.33	3.53	0.65	4.09	0.59	3.47	1.08
3. การบริหารงานบุคคล	4.53	0.15	3.49	0.40	4.05	0.53	3.43	1.13
4. การบริหารงานทั่วไป	4.62	0.19	4.02	0.24	4.25	0.45	3.64	0.97
รวม	4.68	0.10	3.90	0.29	4.20	0.44	3.57	0.96

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู
และผู้ปกครอง ตามลำดับ และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ปรากฏผล
ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง
ตามลำดับ

ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง
ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง
ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง
ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์
การทำงาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	17.57	3	5.85	7.00*	.00
	ภายในกลุ่ม	173.03	207	0.83		
	รวม	190.61	210			
2. การบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	11.55	3	3.85	3.62*	.01
	ภายในกลุ่ม	220.09	207	1.06		
	รวม	231.65	210			
3. การบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	12.44	3	4.14	3.64*	.01
	ภายในกลุ่ม	235.32	207	1.13		
	รวม	247.76	210			
4. การบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	9.25	3	3.08	3.71*	.01
	ภายในกลุ่ม	171.73	207	0.83		
	รวม	180.99	210			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	10.83	3	3.61	4.37*	.00
	ภายในกลุ่ม	171.08	207	0.82		
	รวม	181.92	210			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 10 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ
สถานศึกษา ผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคู่ใดแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยวิธี *LSD* ดังแสดงในตารางที่ 11-15

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	ครู	คณะกรรมการสถานศึกษา	ผู้ปกครอง
		4.70	4.30	4.32	3.57
ผู้บริหาร	4.70	-	0.40	0.38	1.13*
ครู	4.30		-	-0.02	0.73*
คณะกรรมการสถานศึกษา	4.32			-	0.75*
ผู้ปกครอง	3.57				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 11 พบว่า การบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานวิชาการ พบความแตกต่าง 3 คู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ผู้บริหารมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครอง ครูมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครอง โดยผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากกว่าผู้ปกครอง ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษา	ผู้ปกครอง
		4.68	3.53	4.09	3.47
ผู้บริหาร	4.68	-	1.15*	0.59	1.21*
ครู	3.53		-	-0.56	0.06
คณะกรรมการสถานศึกษา	4.09			-	0.62*
ผู้ปกครอง	3.47				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงบประมาณ พบความแตกต่าง 3 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ผู้บริหารมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครอง ครูมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครอง ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษา	ผู้ปกครอง
		4.70	3.49	4.05	3.43
ผู้บริหาร	4.70	-	1.21*	0.65	1.27*
ครู	3.49		-	-0.56	0.06
คณะกรรมการสถานศึกษา	4.05			-	0.62*
ผู้ปกครอง	3.43				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน พบความแตกต่าง 3 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการบริหารด้านการบริหารงานบุคคลมากกว่าผู้ปกครอง ครูมีส่วนร่วมในการบริหารด้านการบริหารงานบุคคลมากกว่าผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารด้านการบริหารงานบุคคลมากกว่าผู้ปกครอง ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษา	ผู้ปกครอง
		4.53	4.02	4.25	3.64
ผู้บริหาร	4.53	-	0.51	0.28	0.89*
ครู	4.02		-	-0.23	0.38
คณะกรรมการสถานศึกษา	4.25			-	0.61*
ผู้ปกครอง	3.64				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราชจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน พบความแตกต่าง จำนวน 2 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ผู้บริหารมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานทั่วไปมากกว่าผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมด้านการบริหารงานทั่วไปมากกว่าผู้ปกครอง ส่วนคู่อื่น ๆ ต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
โดยรวม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	ครู	คณะกรรมการ สถานศึกษา	ผู้ปกครอง
		4.62	3.90	4.20	3.57
ผู้บริหาร	4.62	-	0.72	0.42	1.05*
ครู	3.90		-	-0.30	0.33
คณะกรรมการสถานศึกษา	4.20			-	0.63*
ผู้ปกครอง	3.57				-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหาร
ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม
สถานภาพ พบความแตกต่าง จำนวน 2 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ผู้บริหาร
มีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครอง
ส่วนคู่อื่น ๆ ต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	(n = 110)		(n = 84)		(n = 17)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. การบริหารงานวิชาการ	3.59	1.01	3.85	0.77	3.42	1.26
2. การบริหารงบประมาณ	3.46	1.17	3.61	0.90	3.79	0.93
3. การบริหารงานบุคคล	3.53	1.21	3.47	0.93	3.46	1.03
4. การบริหารงานทั่วไป	3.64	1.08	3.82	0.68	3.79	0.91
รวม	3.58	1.07	3.74	0.71	3.69	0.94

จากตารางที่ 16 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา
ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย
ปรากฏผล ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ปริญญาตรี ต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ตามลำดับ

ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ สูงกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี
ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี
ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี
ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ของผู้ตอบ
แบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	4.52	2	2.26	2.52	.08
	ภายในกลุ่ม	186.08	208	0.89		
	รวม	190.61	210			
2. การบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2.22	2	1.11	1.00	.36
	ภายในกลุ่ม	229.43	208	1.10		
	รวม	231.65	210			
3. การบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.17	2	0.08	0.07	.93
	ภายในกลุ่ม	247.59	208	1.19		
	รวม	247.76	210			
4. การบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	1.74	2	0.87	1.01	.36
	ภายในกลุ่ม	179.24	208	0.86		
	รวม	180.99	210			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.25	2	0.62	0.72	.48
	ภายในกลุ่ม	180.66	208	0.86		
	รวม	181.92	210			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร	น้อยกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5-10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	
	(n = 44)		(n = 76)		(n = 91)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. การบริหารงานวิชาการ	3.59	1.01	3.85	0.77	3.42	1.26
2. การบริหารงบประมาณ	3.46	1.17	3.61	0.90	3.79	0.93
3. การบริหารงานบุคคล	3.53	1.21	3.47	0.93	3.46	1.03
4. การบริหารงานทั่วไป	3.64	1.08	3.82	0.68	3.79	0.91
รวม	3.58	1.07	3.74	0.71	3.69	0.94

จากตารางที่ 18 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์
การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
ตั้งแต่ 5-10 ปี และน้อยกว่า 5 ปี ตามลำดับ และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจาก
มากไปน้อย ปรากฏผล ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5-10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
ตามลำดับ

ด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ ตั้งแต่ 5-10 ปี น้อยกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ ตั้งแต่ 5-10 ปี น้อยกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ตั้งแต่ 5-10 ปี น้อยกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
ตามลำดับ

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน
ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการบริหาร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	7.93	2	3.96	4.51*	.01
	ภายในกลุ่ม	182.68	208	0.87		
	รวม	190.61	210			
2. การบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	8.37	2	4.18	3.89*	.02
	ภายในกลุ่ม	223.28	208	1.07		
	รวม	231.65	210			
3. การบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	7.58	2	3.79	3.28*	.03
	ภายในกลุ่ม	240.18	208	1.15		
	รวม	247.76	210			
4. การบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4.84	2	2.42	2.86*	.00
	ภายในกลุ่ม	176.14	208	0.84		
	รวม	180.99	210			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	6.12	2	3.06	3.62*	.02
	ภายในกลุ่ม	175.79	208	0.84		
	รวม	181.92	210			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสพการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น เพื่อให้ทราบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคู่ใดแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยวิธี LSD ดังแสดงในตารางที่ 20-23

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
		3.37	3.63	3.87
น้อยกว่า 5 ปี	3.37	-	-0.26	-0.50*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	3.63		-	-0.24
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	3.87			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 20 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตาม
ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
		3.19	3.54	3.72
น้อยกว่า 5 ปี	3.19	-	-0.35	-0.53*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	3.54		-	-0.18
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	3.72			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 21 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตาม
ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
		3.15	3.52	3.65
น้อยกว่า 5 ปี	3.15	-	-0.37	-0.50*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	3.52		-	-0.13
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	3.65			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 22 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตาม
ประสบการณ์การทำงาน พบความแตกต่าง จำนวน 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ต่างกันอย่างไม่
มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ
โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
		3.43	3.77	3.83
น้อยกว่า 5 ปี	3.43	-	-0.34	-0.49*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	3.77		-	-0.06
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	3.83			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 23 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน พบความแตกต่าง จำนวน 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
		3.34	3.67	3.79
น้อยกว่า 5 ปี	3.34	-	-0.33	-0.45*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	3.67		-	-0.12
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	3.79			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 24 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบความแตกต่าง จำนวน 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 211 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสถานภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .30 ถึง .86 มีค่าความเชื่อมั่น .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สำหรับตัวแปร สถานภาพ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี *LSD* (Least significant difference)

สรุป

ผลการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา สรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา แตกต่างกัน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ กรณีจำแนกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีส่วนร่วมประเมินผลงานของโรงเรียน มีส่วนร่วมพิจารณา

ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ มีส่วนร่วมจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง ควบคุมก่อสร้าง กรรมการตรวจ การจ้างหรือตรวจรับ พัสดุ มีส่วนร่วมตรวจสอบบัญชีการรับ-จ่ายและทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน การมีส่วนร่วม จัดทำทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์รวมถึงทะเบียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมประเมินผล การดำเนินงานงบประมาณ และการมีส่วนร่วมควบคุม ดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายวัสดุ อยู่ใน ระดับปานกลาง โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมจัดทำ แผนดำเนินงานงบประมาณและจัดตั้งงบประมาณประจำปี มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการบริหาร งบประมาณ และมีส่วนร่วมจัดซื้อและจัดจ้างตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ตามลำดับ ส่วนอันดับ สุดท้าย ได้แก่ มีส่วนร่วมควบคุม ดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายวัสดุ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การมีส่วนร่วมพิจารณาความดีความชอบให้กับบุคลากรในโรงเรียน การมีส่วนร่วมพิจารณา มอบหมายงานให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงาน ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมพิจารณาความดีความชอบให้กับบุคลากรในโรงเรียน มีส่วนร่วมพิจารณา มอบหมายงานให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีส่วนร่วมประเมินผล การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม ตามลำดับ

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ชื่อมีส่วนร่วม กำหนดแผนงานบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน การมีส่วนร่วมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ โรงเรียน และการมีส่วนร่วมประสานงานกับบุคคล องค์กรอื่นในการจัดการศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.1 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

2.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาคณาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ ทั้งอาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารที่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมตามหลักการปฏิรูปการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของของเสาวคนธ์ กุหลาบเพชร (2552) ได้ศึกษาคณาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณี กุลฉะ (2555) ได้ศึกษาคณาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของโรงเรียน มีส่วนร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของโรงเรียน และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวคนธ์ กุหลาบเพชร (2552) ได้ศึกษาคณาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร แสงสุดา (2555) ได้ศึกษาคณาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ด้านงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโรงเรียนได้จัดกิจกรรม โดยมีผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วม

ในการดำเนินกิจกรรมการศึกษา รวมทั้งมีส่วนร่วมพิจารณาความดีความชอบ มีส่วนร่วมพิจารณา มอบหมายงานแก่ครูและบุคลากร มีส่วนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของพรรัักษ์ ฌรงค์ฤทธิ์ (2557) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านทับช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของ โรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี รัตนศิริ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา เฟื่องจรูญ (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขต ระยอง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การมีส่วนร่วม ในการบริหารของครูโรงเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณี กุลฉวะ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมา เฟื่องจรูญ (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต ระยอง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของครูโรงเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนของ โรงเรียน รวมทั้งร่วมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน และมีการประสานงานกับบุคคลองค์กรอื่น ในการจัดการศึกษาอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร แสงสุตา (2555) ได้ศึกษาการมี ส่วนร่วมในการบริหารงานของครูใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอองครักษ์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของครูใน โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมา เฟื่องจรูญ (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต ระยอง 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารของครูโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.1 จำแนกตามสถานภาพ การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมสูงกว่าผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาททางการศึกษามากกว่าผู้ปกครองเพราะการบริหารจัดการศึกษาปัจจุบันมุ่งเน้นการบริหารในรูปของคณะกรรมการ ดังนั้น ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา จึงมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรัตน์ เฟ่งพิณิจ (2553) ความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนหนองยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาครู และผู้ปกครอง มีวุฒิการศึกษาต่างกัน แต่ร่วมกันทำงานตามที่ตนถนัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันดี สัจโสม (2556) การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะการที่มีประสบการณ์มากจึงมีความสามารถนำประสบการณ์มาใช้ได้มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสงบ ปะตังภาโต (2555) การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในตำบลชากบก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี ของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมจัดทำทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์รวมถึงทะเบียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ และการมีส่วนร่วมควบคุม ดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายวัสดุของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
3. ด้านการบริหารงานบุคคล ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมสรรหา บรรจุแต่งตั้งบุคลากรอย่างเป็นระบบและเหมาะสม การมีส่วนร่วมเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และการมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบและเสนอแนะการ โอน ย้ายบุคลากร ของ โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
4. ด้านการบริหารงานทั่วไปควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมวางแผนเกี่ยวกับการบำรุงรักษา ปรับปรุง ซ่อมแซม รื้อถอน สิ่งก่อสร้าง การมีส่วนร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นปัจจุบัน และการมีส่วนร่วมกำหนดแผนงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. ควรศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
3. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา
4. ควรวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา

บรรณานุกรม

- กรณรัตน์ ไชยสถาน. (2558). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาโรงเรียน วัดพันธุวงษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรรณิการ์ ถ่าน้ำพลอย. (2552). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียน เจริญอุดมศึกษาเป็ริงวิสุทธิราชธิบตี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). รายงานผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ ชั้นพื้นฐาน (National test: NT). ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ครารุช หงส์วิเศษ. (2553). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองและ ผู้นำชุมชน ในเขตตำบลแหลมกลัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชาญวุฒิ บุญชม. (2553). ความผูกพันต่อองค์กร: ศึกษาเฉพาะกรณีบุคลากร โรงเรียนอิสลาม สันติชน. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะสังคมและ สิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทัศนีย์ ทองทวีวัฒน์. (2554). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2551). แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษาของชุมชน. ใน หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษาของชุมชน (หน้า 34). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชิตีมา วิเชียรเสนาะ. (2555). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน วัดหนองพะวา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โนชญ์ ชาญด้วยกิจ. (2553). การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบ มาตรฐานประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 3(1), 22-25.
- ปัทมา เพ็งจรูญ. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต ะยอง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยุทธ์ จันทร์โอชา. (2557). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย.
- พรณรัตน์ คลชนเจริญวัฒน์. (2558). บทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษากลุ่มที่ 5 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก. (2551). การบริหารสังคม ศาสตร์แห่งศตวรรษ เพื่อสังคมไทยและสังคมโลก. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.
- ไพรัตน์ เฟ่งพินิจ. (2553). ความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนหนองยาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรรักษ์ ณรงค์ฤทธิ์. (2557). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของ โรงเรียน บ้านทับช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- รัตนา ชูศิริ. (2545). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสสัมชัญ*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี พูลพัฒน์. (2553). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์. (2561). *สภาพทั่วไปของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์*. ฉะเชิงเทรา: โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์.
- วันชัย โกลละสุด. (2549). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: กรมโยธาธิการและผังเมือง. กระทรวงมหาดไทย.
- วันดี สังโสม. (2556). *การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิเชียร เสนาะ. (2555). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริณี กุลฉะวะ. (2555). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร แสงสุตา. (2555). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สงบ ปะดังกาโต. (2555). *การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในตำบลชากบก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2560). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ฉะเชิงเทรา: โรงเรียนเทศบาล
เทพราชบุรีรัมย์.
- สมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.
กรุงเทพฯ: สมใจแซ่ฮ้อ.
- สมบัติ โพธิ์ศรี. (2551). การบริหารจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนขี้ดียงวงษา
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมโภชน์ อเนกสุข. (2555). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวดำเนินงานของคณะกรรมการเขตพื้นที่
การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ลำราญ มุติ. (2554). การมีส่วนร่วมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของครูผู้สอน
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแกลง จังหวัดระยอง.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาวดี รัตนศิริ. (2555). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนปลวกแดง
พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุดหทัย ดาราพงษ์. (2555). การมีส่วนร่วมในการบริหาร งานวิชาการของครูผู้สอนระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเขตเทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสาวคนธ์ กุหลาบเพชร. (2552). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนอรัญประเทศ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนันตพร กองแก้ว. (2557). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหาร โรงเรียน
บ้านห้วยปราบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- อาณัติ สายโสภา. (2554). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Barnes, R. A. (1995). African American parents' involvement in their children's school. *Dissertation Abstracts International*, 55(10), 3152-A
- Christman, J. B., Gold, E., & Herold, B. B. (2006). *Privatization "Philly style": What can be learned from Philadelphia's diverse provider model of school management*. Retrieved from: <http://www.researchforaction.org/publication-listing/?id=44>
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Helberg, S. L. (1995). A study of teacher shared decision-making staff. *Dissertation Abstracts International*, 55(09), 27
- Huntington, S., & Nelson, S. (1975). *No easy choice: political participation in developing countries*. New York: Harvard University Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Palozzi, D. P. (1981). A model for community participation in local school district decision making. *Dissertation Abstracts International*, 42(4), 1481.
- Rideout, F. D. (1997). School-based management for small school in New Foundland and Labrador. *Dissertation Abstracts International*, 57(08), 3384-A.
- Schuler, R. S., & Vandra, H. L. (1987). *Personal and human resource management*. New York: West Publishing.
- Vankawala, K. H. (1999). Pre-service teacher's perception of family school collaboration: A qualitative study. *Master Abstracts International*, 37(3), 103-106.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.6621.8/ ว.389

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง. จ.ชลบุรี 20130

14 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย

2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นางพัชรินทร์ นิมพาลี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56921120 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ใน ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประยูร อิ่มสวาสดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ.6621.8/ ว.390

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง. จ.ชลบุรี 20130

16 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นางพัชรินทร์ ฉิมพาลี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56921120 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประยูร อิ่มสวาสดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ.6621.8/ ว.391

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง. จ.ชลบุรี 20130

30 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางพัชรินทร์ ฉิมพาลี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56921120 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ เป็นประธานการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์ ขอบความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประยูร อิ่มสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

ตารางที่ 25 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อกำหนดกับวัตถุประสงค์ (IOC) ของการมีส่วนร่วม
ในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
จังหวัดฉะเชิงเทรา

ข้อ	IOC	ผล	ข้อ	IOC	ผล
1	1.00	ใช้ได้	31	1.00	ใช้ได้
2	1.00	ใช้ได้	32	1.00	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้	33	1.00	ใช้ได้
4	1.00	ใช้ได้	34	1.00	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้	35	1.00	ใช้ได้
6	1.00	ใช้ได้	36	1.00	ใช้ได้
7	1.00	ใช้ได้	37	1.00	ใช้ได้
8	1.00	ใช้ได้	38	1.00	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้	39	1.00	ใช้ได้
10	1.00	ใช้ได้	40	1.00	ใช้ได้
11	1.00	ใช้ได้	41	1.00	ใช้ได้
12	1.00	ใช้ได้	42	1.00	ใช้ได้
13	1.00	ใช้ได้	43	1.00	ใช้ได้
14	1.00	ใช้ได้	44	1.00	ใช้ได้
15	1.00	ใช้ได้	45	1.00	ใช้ได้
16	1.00	ใช้ได้	46	1.00	ใช้ได้
17	1.00	ใช้ได้	47	1.00	ใช้ได้
18	1.00	ใช้ได้	48	1.00	ใช้ได้
19	1.00	ใช้ได้	49	1.00	ใช้ได้
20	1.00	ใช้ได้	50	1.00	ใช้ได้
221	1.00	ใช้ได้	51	1.00	ใช้ได้
22	1.00	ใช้ได้	52	1.00	ใช้ได้
23	1.00	ใช้ได้	53	1.00	ใช้ได้
24	1.00	ใช้ได้	54	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อ	IOC	ผล	ข้อ	IOC	ผล
25	1.00	ใช้ได้	55	1.00	ใช้ได้
26	1.00	ใช้ได้	56	1.00	ใช้ได้
27	1.00	ใช้ได้	57	1.00	ใช้ได้
28	1.00	ใช้ได้	58	1.00	ใช้ได้
29	1.00	ใช้ได้	59	1.00	ใช้ได้
30	1.00	ใช้ได้	60	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 26 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่น การมีส่วนร่วมในการบริหารของ
โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ สังกัดเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.97	31	.96
2	.97	32	.96
3	.97	33	.96
4	.97	34	.97
5	.97	35	.97
6	.97	36	.97
7	.97	37	.97
8	.97	38	.96
9	.97	39	.96
10	.96	40	.97
11	.96	41	.97
12	.97	42	.96
13	.96	43	.96
14	.97	44	.96
15	.97	45	.97
16	.97	46	.96
17	.96	47	.96
18	.96	48	.97
19	.97	49	.97
20	.97	50	.96
21	.96	51	.97
22	.97	52	.97
23	.96	53	.97
24	.96	54	.96
25	.96	55	.97

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
26	.96	56	.97
27	.96	57	.97
28	.96	58	.96
29	.96	59	.97
30	.96	60	.97

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = .97

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์
2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้างนี้ ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามจะนำไปวิเคราะห์ภาพรวมเท่านั้น
3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับสอบถามการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ โดยแบบสอบถามนี้มี 2 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ
  - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์ โดยแบ่งออกเป็น 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป จำนวน 60 ข้อ
4. โปรดอ่านคำชี้แจงและข้อคำถามเพื่อความเข้าใจและกรุณาตอบทุกข้อ
 ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 มา ณ โอกาสนี้

นางพัชรินทร์ นิมพาลี
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์

สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

- ( ) ผู้บริหาร
- ( ) ครู
- ( ) คณะกรรมการสถานศึกษา
- ( ) ผู้ปกครองนักเรียน

2. วุฒิการศึกษา

- ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ( ) ปริญญาตรี
- ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ( ) น้อยกว่า 5 ปี
- ( ) ตั้งแต่ 5-10 ปี
- ( ) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์

สังกัดเทศบาลตำบลเทพราช จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือเพียงช่องเดียวตามความคิดเห็นของท่าน

ระดับ 5 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
การบริหารวิชาการ					
1. ท่านมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
2. ท่านมีส่วนร่วมบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน					
3. ท่านมีส่วนร่วมวางระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน					
4. ท่านมีส่วนร่วมมือในการพัฒนาวิชาการแก่บุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน					
5. ท่านมีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการของโรงเรียน					
6. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี					
7. ท่านมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ					
8. ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลงานของโรงเรียน					
9. ท่านมีส่วนร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของโรงเรียน					
10. ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของโรงเรียน					
การบริหารงบประมาณ					
11. ท่านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการบริหารงบประมาณ					
12. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนดำเนินงานงบประมาณและจัดตั้งงบประมาณประจำปี					
13. ท่านมีส่วนร่วมทำแผนกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ					
14. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำบัญชีการเงินของโรงเรียน					
15. ท่านมีส่วนร่วมตรวจสอบและรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณภายในโรงเรียนตามระยะเวลาที่กำหนด					
16. ท่านมีส่วนร่วมจัดหา ดูแล และการเก็บรักษาเงินงบประมาณและนอกรบประมาณอย่างถูกต้องตามระเบียบ					
17. ท่านมีส่วนร่วมจัดซื้อและจัดจ้างตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ					

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
การบริหารงบประมาณ (ต่อ)					
18. ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง ควบคุมก่อสร้าง กรรมการตรวจ การจ้างหรือตรวจรับพัสดุ					
19. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์รวมถึงทะเบียน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					
20. ท่านมีส่วนร่วมควบคุม ดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายวัสดุ					
21. ท่านมีส่วนร่วมตรวจสอบบัญชีการรับ-จ่ายและทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ของโรงเรียน					
22. ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณ					
การบริหารงานบุคคล					
23. ท่านมีส่วนร่วมวิเคราะห์ภาระงาน ประเมินความต้องการ วางแผนกรอบอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งบุคลากรของ โรงเรียน					
24. ท่านมีส่วนร่วมสรรหา บรรจุแต่งตั้งบุคลากรอย่างเป็นระบบ และเหมาะสม					
25. ท่านมีส่วนร่วมเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ					
26. ท่านมีส่วนร่วมพิจารณาอบหมายงานให้แก่ครูและบุคลากร ทางการศึกษา					
27. ท่านมีส่วนร่วมส่งเสริมการปฏิบัติตามวินัยและดำเนินการ ทางวินัย					
28. ท่านมีส่วนร่วมพิจารณาความดีความชอบให้กับบุคลากร ในโรงเรียน					
29. ท่านมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบ และเสนอแนะการ โอน ย้าย บุคลากร					
30. ท่านมีส่วนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม					

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
การบริหารงานทั่วไป					
31. ท่านมีส่วนร่วมกำหนดแผนงานบริหารทั่วไป					
32. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำข้อมูลและพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน					
33. ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนะ การวางระเบียบ หลักเกณฑ์ การใช้อาคารสถานที่ และการประเมินผล					
34. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนเกี่ยวกับการบำรุงรักษา ปรับปรุง ซ่อมแซม รั้วถนน สิ่งก่อสร้าง					
35. ท่านมีส่วนร่วมจัดให้มีมาตรการรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน					
36. ท่านมีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน					
37. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำโครงการให้บริการด้านต่างๆแก่ชุมชน					
38. ท่านมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมเพื่อแสวงหาความร่วมมือ และช่วยเหลือจากชุมชน					
39. ท่านมีส่วนร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน ในทุก ๆ ด้าน					
40. ท่านมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์งานของโรงเรียนต่อชุมชน					
41. ท่านมีส่วนร่วมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน					
42. ท่านมีส่วนร่วมจัดระบบสำมะโนนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน					
43. ท่านมีส่วนร่วมประสานงานกับบุคคล องค์กรอื่นในการจัดการศึกษา					
44. ท่านมีส่วนร่วมดำเนินงานสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษา					
45. ท่านมีส่วนร่วมประสานการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา					
46. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ					
47. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา กับสถานศึกษาอื่นอย่างเป็นระบบ					
48. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นปัจจุบัน					

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
การบริหารงานทั่วไป (ต่อ)					
49. ท่านมีส่วนร่วมจัดการห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้สะอาดปราศจากสิ่งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ					
50. ท่านมีส่วนร่วมการดำเนินงานธุรการอย่างเป็นระบบ					
51. ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลสภาพแวดล้อมได้เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้					
52. ท่านมีส่วนร่วมจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน					
53. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการเกณฑ์นักเรียนเข้าเรียน					
54. ท่านมีส่วนร่วมกับชุมชนให้มีส่วนร่วมบริจาคเพื่อการศึกษา					
55. ท่านมีส่วนร่วมในการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่					
56. ท่านมีส่วนร่วมการประชาสัมพันธ์ทางการศึกษาให้ชุมชนทราบ					
57. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา					
58. ท่านมีส่วนร่วมรายงานผลการปฏิบัติงานให้ชุมชนทราบ					
59. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบควบคุมภายในของหน่วยงานอย่างเป็นระบบ					
60. ท่านมีส่วนร่วมในการวางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					

ขอขอบคุณที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม